

Rijswijk

1e halfjaarrapportage GEMEENTE RIJSWIJK 2015

INLEIDING	3
VOORJAARSNOTA 2015	6
PROGRAMMA ALGEMEEN BESTUUR EN ORGANISATIE.....	7
PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	9
PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER.....	10
PROGRAMMA ECONOMIE EN WERKEN	13
PROGRAMMA ONDERWIJS	15
PROGRAMMA SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	18
PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN.....	21
PROGRAMMA WONEN EN LEVEN	23
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	27
PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	29
PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	31
PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING	32
PARAGRAAF FINANCIERING.....	34
PARAGRAAF GRONDBELEID	35
ONTWIKKELING INVESTERINGSKREDIETEN 2015	36
RESERVES, VOORZIENINGEN EN VOORHEEN VOORZIENINGEN.....	38
KADERNOTA 2016	41
BESLUIT	49

INLEIDING

Het college van de gemeente Rijswijk biedt u deze eerste halfjaarrapportage 2015 aan. Deze rapportage bestaat uit:

- de voorjaarsnota 2015;
- de kadernota 2016.

De voorjaarsnota is bedoeld als een informatie- en beslisdocument van het college aan de raad, met inhoudelijke informatie over:

- de stand van zaken met betrekking tot het collegewerkprogramma 'en garde';
- structurele doorwerking voor 2015 van de jaarrekening 2014;
- beleidsmatige en financiële ontwikkelingen van het lopende jaar 2015;
- andere relevante informatie voor 2015 met eventueel een doorkijk naar latere jaren.

Voorjaarsnota

De opbouw van de voorjaarsnota is als volgt:

- programma-overzicht - ontwikkelingen;
- algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien - ontwikkelingen;
- paragrafen.

Staat van de uitvoering van het collegewerkprogramma 'En garde!

In oktober 2014 stuurden wij u ons uitgewerkte collegewerkprogramma. Wij zijn daarmee met elan aan de slag gegaan en hebben de actuele stand van zaken opgenomen in de verschillende programma's. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de termen met het #hashtagsymbool die u kent uit 'En garde!'. Voor echte wapenfeiten is het in dit stadium nog wat vroeg, maar het schermen - met daden wel te verstaan - is in volle gang.

Financiële consequenties voorjaarsnota

De financiële consequenties van de voorjaarsnota zijn opgenomen in de bijlage. Ze zijn als volgt opgebouwd (V=voordeel, N=nadeel):

<i>Beginstand vóór de voorjaarsnota</i> (begroting 2015 na begrotingswijzigingen)		51.370		51.370
<i>Voorjaarsnota 2015:</i>				
Programmatotaal ontwikkelingen	V	129.810		
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	N	108.500		
Bedrijfsvoering	N	557.310		
Doorwerking jaarrekening 2014	V	4.220		
Mutaties reserves*		*		
			N	531.780
<i>Totaal inclusief de voorjaarsnota</i>			N	480.410

- * Per saldo wordt een bedrag van € 3.335.270 aan de reserves toegevoegd. Omwille van de leesbaarheid zijn de mutaties in de reserves in de programma's en paragrafen verwerkt. In de begrotingswijziging zijn deze conform BBV opgenomen onder de functie 6980 mutaties in reserves. Naast de reguliere stortingen in en onttrekkingen aan de reserves heeft er een storting plaatsgevonden van € 4.180.000 in de algemene reserve. Deze storting houdt verband met de ontvangen subsidie voor de afkoop van de beheer- en bedieningskosten van de brug 'De Oversteek' over het Rijn-Schiekanaal.

Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar de bijlage Financiële consequenties 1^e halfjaarrapportage 2015.

Kadernota 2016

De kadernota bepaalt het beginsaldo van de begroting 2016 en geeft de ruimte weer waarbinnen de uitvoering van het collegeprogramma 'en garde' moet plaatsvinden. Het college hecht belang aan een goed debat over de kaders. Zoals al eerder toegezegd en onder andere besproken op de raadsessie 'visie op financiën' van begin dit jaar, werken we aan een verbetering van de sturingsinformatie in de planning- en controlcyclus (bv. door gebruik van indicatoren) voor u.

In de kadernota wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd: de invloed van de loon- en prijsontwikkeling, ontwikkelingen in de inkomsten en onontkoombare knelpunten worden in kaart gebracht. De meicirculaire wordt normaal gesproken niet verwerkt in de eerste halfjaarrapportage omdat deze pas begin juni beschikbaar komt. De meicirculaire 2015 geeft informatie over de herverdeeleeffecten op het gebied van het gemeentefonds, BUIG en sociaal domein. Daarnaast zal ook het accres worden opgenomen. Op dit moment is nog geen betrouwbare inschatting te geven over de gevolgen van deze ontwikkelingen voor onze gemeente. Gelet op de financiële impact wordt er nog een raadsinformatiebrief opgesteld, waarin de berekening van de algemene uitkering wordt opgenomen. Deze brief is vóór het kaderdebat beschikbaar. In de kadernota wordt gezien de onzekerheid met betrekking tot de meicirculaire geen nieuw beleid opgevoerd. Gelet op de verwachte forse korting op de rijksmiddelen, is er een bezuinigingstraject gestart. Hierbij wordt er gekeken naar benchmarking, prioritering en/of herijking taken, politieke keuzes, etc. Afhankelijk van de effecten van de meicirculaire en de resultaten van het bezuinigingstraject, zal het college met voorstellen komen ten aanzien van nieuw beleid en het opvangen van kortingen van het Rijk. Zowel de effecten van de meicirculaire als de bezuinigingen zijn nog als PM opgenomen. Een sluitend meerjarenperspectief is pas aan de orde bij de begroting 2016.

Structurele gevolgen na voorjaarsnota en kadernota

De voorjaarsnota en de kadernota hebben consequenties voor de meerjarenbegroting 2016-2019. Deze zal na de wijzigingen resulteren in de volgende bedragen, waarbij nog geen rekening is gehouden met de meicirculaire en de bezuinigingsopgave. (V=voordeel, N=nadeel):

Jaar 2016	V	1.450.200
Jaar 2017	V	1.056.270
Jaar 2018	V	233.920
Jaar 2019	N	464.040

Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord zijn de ambities van het college voor de komende vier jaar vastgelegd. Een belangrijke afspraak is dat de financiën op orde dienen te zijn. Een sluitende meerjarenbegroting is uitgangspunt. Enkele budgettaire regels voor de gehele periode 2014-2017, zonder uitputtend te zijn, worden hier herhaald:

- werken aan een controleerbare begroting met inzicht in vrij besteedbare middelen en gebonden middelen;
- de begroting structureel in evenwicht te houden met voldoende risicoreserves;
- tekorten in eerste instantie te compenseren binnen een beleidsprogramma;
- meevallers in eerste instantie terug te laten vloeien naar de algemene middelen zodat een integrale afweging mogelijk is;
- taakstellende bezuinigingen in opdracht te geven aan een beleidsterrein en geen generieke taakstellingen op te dragen;
- gelden die vrijvallen door investeringen die niet doorgaan terug te laten vloeien naar de algemene middelen zodat een integrale afweging mogelijk is;
- structureel en op lange termijn kostendekkende heffingen en leges door te voeren met name voor diensten waar langjarige investeringen voor nodig zijn;
- de onroerendzaakbelasting jaarlijks aan te passen aan de inflatie;

- verhoging van de onroerendzaakbelasting alleen door te voeren, als laatste middel, als dit noodzakelijk is voor de financiering van onvoorziene tekorten in het kader van de decentralisaties op het sociale domein of de grondexploitatie;
- te streven naar een lastendruk onder het gemiddelde van andere gemeenten in de regio Haaglanden.

Bij de totstandkoming van de begroting 2016 en de meerjarenbegroting 2017-2019 worden deze financiële kaders uiteraard gehanteerd.

VOORJAARSNOTA 2015

PROGRAMMA ALGEMEEN BESTUUR EN ORGANISATIE

Hoofddoelstelling programma

We zetten ons in voor een kwalitatief goede publieke dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven, het maatschappelijk middenveld en onze partners. Hierbij vinden we het belangrijk dat er een goede verbinding is met en tussen stad en samenleving.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 1. Participeren en communiceren met open vizier

Identiteit

Het proces om te komen tot de *#stadsvisie* is inmiddels opgestart. In de eerste fase (waarin we de vraag 'Waar staan we?' beantwoorden) organiseren we voor de zomervakantie een grote stadsbijeenkomst met alle aandeelhouders van de stad. De kunst- en cultuurnota loopt qua tijdspad gelijk op met de stadsvisie.

De startnotitie Stadsvisie Rijswijk geeft de kaders aan voor het opstellen van de stadsvisie. Deze startnotitie is vastgesteld in het college van 17 maart en besproken in het forum van 7 april 2015.

Methoden

In april 2015 is het *#wijkwethouderschap* van start gegaan. Elke wethouder is sindsdien eerste bestuurlijk aanspreekpunt voor twee wijken in Rijswijk. De collegeleden halen in de eigen wijk op wat de wensen en behoeften zijn van/voor de wijk ten aanzien van het wijkwethouderschap. Afhankelijk van deze wensen krijgt deze rol vorm. Eind mei 2015 zijn we gestart met het maandelijks *#spreekuur* van burgemeester en wethouders. Intussen zijn meerdere interactieve beleidsontwikkelingen opgezet en werken we met *#startnotities*.

Binnenkort introduceren we de wekelijkse *#digitale nieuwsflits*. In de nieuwsflits staan de besluiten van het college van B&W.

De basis *#social mediatrainingen* zijn afgerond. In samenwerking met de raad zijn de eerste stappen van het werkplan *#de raad in positie* genomen.

Intergemeentelijke samenwerking

Op 18 november jl. is in een forumbijeenkomst een voorstel behandeld voor een *#afwegingskader* om nieuwe en bestaande samenwerkingsverbanden te toetsen. Voor het komende zomerreces zal aan de raad een startnotitie worden aangeboden om te komen tot een proces voor een verdere verdieping van dit onderwerp.

Beleidsproduct: Bestuursorganen 0010

Liquidatie Stadsgewest Haaglanden (exogeen, structureel)

In het raadsvoorstel betreffende de liquidatie van het stadsgewest Haaglanden is aangegeven dat een aantal taken dat niet naar de MRDH is overgegaan, nog niet belegd is. Bij diverse gemeenten is er de behoefte om op bepaalde beleidsterreinen en onderwerpen met elkaar een vrijwillige samenwerking aan te gaan waar mogelijke financiële consequenties aan vast zitten. Voorbeelden hiervan zijn de beleidsterreinen wonen, groen en duurzaamheid.

De bijdrage per inwoner aan het Stadsgewest Haaglanden bedroeg € 5,40 voor algemene taken, € 1,- voor groen en € 9,13 voor het Mobiliteitsfonds. De bijdrage van € 9,13 voor het Mobiliteitsfonds is overgegaan naar de MRDH (vervoersautoriteit). Voor het versterken van het economische vestigingsklimaat gaat de begroting van de MRDH uit van een inwonersbijdrage van € 2,45. Het restant van de inwonersbijdrage € 2,95 en € 1,- (in totaal € 193.580) is in de gemeentelijke begroting 2015-2018 gereserveerd voor:

- de invulling van taken van het Stadsgewest die in een vrijwillige samenwerking worden opgepakt door de gemeenten of door de gemeenten zelf worden opgepakt;
- de verplichte overname van personeel en eventuele andere personele frictiekosten.

Inmiddels is er duidelijkheid over de frictiekosten van personeel (€ 70.000) en is er een bestuurlijke tafel wonen ingesteld (€ 12.500). Daarnaast dient er een bijdrage betaald te worden aan de gemeente Den Haag omdat zij Steenworp Vestigingsadviseurs hebben ondergebracht (€ 20.500). Het resterende bedrag kan vrijvallen (€ 90.580)

In het liquidatieplan van het stadsgewest Haaglanden is aangegeven dat bij opheffing sprake is van een positief liquidatiesaldo. Besloten is hiervan op voorhand 50% uit te keren aan de deelnemende gemeenten. Rijswijk ontvangt een voorschot op de liquidatie-uitkering van € 206.739. Hier staan geen verplichtingen tegenover. Daarnaast heeft er een afrekening plaatsgevonden van het grondkostenfonds ad € 41.106. Het Totale voordeel voor 2015 bedraagt € 338.430 (€ 90.580 + € 206.739 + € 41.106).

De finale afrekening van het stadsgewest Haaglanden vindt plaats na afronding van de liquidatie over 2 jaar.

Wachtgeldverplichtingen (exogeen, structureel)

Volgens de wet Appa dient de Gemeente een wachtgelduitkering te betalen aan een voormalig bestuurder. Deze bedraagt in het eerste jaar 80%, daarna 70%. Als gevolg van de uitkering van het wachtgeld, geldt een wettelijke sollicitatieplicht. Vanuit een wettelijke verplichting is begeleiding door een re-integratiebedrijf ingesteld. De wachtgeldregeling stopt bij de beoogde pensioendatum, dan start de Appa-pensioenuitkering. Ook stopt de regeling als er ander inkomen gevonden wordt. De opgenomen bedragen zijn maxima.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel Bestuursorganen 0010	Structureel			
	2015	2016	2017	2018	2019
Liquidatie Stadsgewest Haaglanden	338.430	90.580	90.580	90.580	90.580
Wachtgeldverplichtingen	-78.000	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000

Beleidsproduct: Publieke dienstverlening 0032

Aanschaf dienstkleding (endogeen, incidenteel)

In de begroting van 2014 is rekening gehouden met de aanschaf van nieuwe bedrijfskleding voor alle medewerkers van het Klantcontactcenter (KCC) en de balies. Door vertraging in de gezamenlijke aanbesteding (gemeente Rijswijk, gemeente Delft en werkorganisatie Duivenvoorde), heeft de gunning in 2015 plaatsgevonden en zullen de kosten in 2015 worden gemaakt. Het budget dient dan ook voor dit jaar met € 35.000 te worden verhoogd.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel Publieke dienstverlening 0032	Structureel			
	2015	2016	2017	2018	2019
Kosten aanschaf dienstkleding	-35.000				

PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Hoofddoelstelling programma

- Bestrijding en voorkoming van criminaliteit, overlast en rampen.
- Bevordering van veiligheid en leefbaarheid.
- Afgestemde en integrale werkwijze.

Beleidsproduct: Brandweer 1200

Veiligheidsregio Haaglanden (exogeen, incidenteel)

De Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) heeft in aanloop naar het bereiken van de totale bezuinigingstaakstelling van 10% in 2015 ook in 2014 lagere bestedingen bereikt. De uitkering van het rekeningsaldo 2014 aan Rijswijk bedraagt € 116.000.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Brandweer 1200</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Bijdrage VRH	116.000				

PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER

Hoofddoelstelling programma

Het behouden en verbeteren van de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de leefbaarheid van de gemeente Rijswijk. Naast verkeersbeleid en beheer en onderhoud van de bestaande infrastructuur maken we samen met onze inwoners en andere belanghebbenden plannen voor het verkeer in de toekomst.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 9. Mobiliteit

We werken aan *#goede fietsvoorzieningen* en het verbeteren van de *#oversteekbaarheid van barrières*. Nu reeds zichtbare resultaten of 'werk in uitvoering' zijn de fietsroutes/fietsstraten Jaagpad, kruising Haantje/Lange Kleiweg/Jaagpad, Populierlaan en Sir Winston Churchillaan. De fietsbrug De Oversteek is ook een mooi voorbeeld.

De werkzaamheden aan de *#herinrichting van de Haagweg/Hoornbrug* en de vernieuwing van tramsporen en haltes voor de nieuwe Randstadrailvoertuigen vorderen gestaag. Minder direct zichtbaar, maar belangrijk is de inzet op het positioneren van Rijswijk in de Metropoolregio. Met de nieuwe organisatie Metropoolregio zijn de banden op bestuurlijk en ambtelijk niveau aangehaald en zijn gesprekken gestart over de *#duurzame toekomst* van de Prinses Beatrixlaan, openbaar vervoer in RijswijkBuiten, de *#(tram)verbinding* van Rijswijk naar Rotterdam The Hague Airport en financiering en subsidiestromen.

In het kader van *#parkeerbeleid* is de Kadernota Parkeren 2015-2025 voorbereid voor bestuurlijke en maatschappelijke consultatie in mei – juli 2015. Eind 2014 en begin 2015 zijn wijzigingen in beleid en gebieden van het parkeren voor vergunninghouders en betaald parkeren in Oud-Rijswijk uitgevoerd op straat, inclusief de bijbehorende communicatie en start van het monitoren van effecten. Op verschillende locaties zijn openbare 'oplaadpunten elektrische auto's' aangelegd.

Beleidsproduct: Wegen, straten en pleinen 2100

Onkruidbestrijding op verharding (exogeen, structureel)

In Rijswijk wordt tot op heden het onkruid op verhardingen met behulp van een chemische methode bestreden. Kosten € 50.000 per jaar. Vanaf begin 2016 is het niet meer toegestaan om onkruid op verhardingen op een chemische methode te bestrijden. In 2014 is in Rijswijk een proef uitgevoerd met een ander type bestrijdingsmiddel (op basis van zuren) Het middel geeft over het geheel gezien een goed resultaat. Het is echter nog onduidelijk of dit middel onder de zogenaamde 'laag-risico middelen' valt.

In 2015 zal de bestrijding van onkruid op de verharding nog via een chemische methode worden bestreden. De komende periode zullen de alternatieve methoden en de gevolgen hiervan inzichtelijk worden gemaakt en over eventuele financiële gevolgen zullen we in de 2^e halfjaarrapportage rapporteren. In 2016 zal het onkruid op de verhardingen op een niet-chemische methode worden uitgevoerd.

Diverse parkeer- en verkeersvoorzieningen (endogeen, incidenteel)

Dit budget wordt ingezet voor het verhelpen van kleinere problemen/meldingen en wensen in de openbare ruimte (gericht op verkeer en verkeersveiligheid). In het eerste kwartaal is het volledige budget van € 34.000 benut. Dit is deels veroorzaakt door enkele tegenvallers tijdens uitvoering en doordat facturen, tegen de planning in, niet meer meegenomen zijn in de jaarschijf 2014. Hierdoor is in 2014 een onderbesteding van ca. € 10.000 ontstaan. Op dit moment is de verwachting dat voor de rest van 2015 behoefte is aan een aanvullend budget van € 58.000. Drie bestedingsdoeleinden zijn: verkeersveilige schoolomgeving Melodie en De Voorde, Verkeersveilige aanpassing kruispunt Diepenhorstlaan/Verrijn Stuartlaan. Daarnaast is budget nodig voor onvoorziene meldingen die actie vragen. Tevens dienen verwerkt te worden de reeds aangevraagde en te verwachten subsidies 2015: € 16.000 subsidie fietsbeleid/trommels Cromvliet en € 6.000 subsidie zebra Lange Kleiweg.

Onderhoud kunstwerken (exogeen, structureel)

Het Stadsgewest Haaglanden (SGH) heeft een subsidiebeschikking afgegeven voor de nieuwe brug over het Rijn-Schiekanaal 'De Oversteek'. De subsidie betreft een bedrag van € 4.179.776 en dient als afkoopsom voor de bedien- en onderhoudskosten. Het bedrag is berekend op basis van de kosten voor 60 jaar exploitatie. De totaal te ontvangen subsidie van € 4.179.996 wordt eenmalig als baten geboekt in de algemene reserve. De jaarlijkse kosten voor bediening en onderhoud bedragen in totaal € 120.250. Dit bedrag wordt structureel ten laste van de exploitatie gebracht.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Wegen, straten en pleinen 2100</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Parkeer- en verkeersvoorzieningen	-58.000				
Subsidies parkeer- en verkeersvoorzieningen	22.000				
Subsidie 'de Oversteek'	4.180.000				
Storting in de algemene reserve	-4.180.000				
Onderhoud kunstwerken	-120.250	-120.250	-120.250	-120.250	-120.250

Beleidsproduct: Parkeren 2140

Definitief voortzetten parkeerregulering Oud-Rijswijk/Cromvliet en uitbreiding van het gebied (endogeen, uitgaven incidenteel en structureel (handhaving), inkomsten structureel)

Het college heeft besloten het belanghebbenden parkeren in Oud Rijswijk en omgeving te handhaven en uit te breiden. Voor communicatie van de maatregelen en monitoren van de effecten is voor 2015 een budget geraamd van € 30.000.

Met dit besluit wijzigen ook de jaarlijkse exploitatiekosten. Besloten is, omdat er geen dekking is voor deze kosten, hierover in de eerste halfjaarrapportage melding te maken. De jaarlijkse meerkosten van parkeerhandhaving als gevolg van de besluiten tot (1) handhaven vergunningsgebied, (2) uitbreiden vergunningsgebied en (3) uitbreiden tijden naar 24.00 uur zijn geraamd op € 230.000 per jaar. Daartegenover staan opbrengsten uit de verkoop van vergunningen (€ 200.000 per jaar), minus de kosten voor de vergunningskaarten zelf (€ 40.000 per jaar). In totaal gaat het hierbij om exploitatietekort van circa € 70.000 per jaar. Naast deze exploitatiekosten is er ook nog sprake van een eenmalige investering. Deze is opgenomen in het hoofdstuk ontwikkeling investeringskredieten 2015.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Parkeren 2140</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Parkeerregulering	-100.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000

Beleidsproduct: Waterwegen 2400

Haven en kaden (exogeen, structureel)

Er komen geen inkomsten voor de haven meer binnen, door het sluiten van de betoncentrale. Dit is een structurele tegenvaller van € 15.310. De onkosten voor de haven vervallen tevens, dit is een structurele meevaller van € 740.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Waterwegen 2400</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Haven en kaden	-14.570	-14.570	-14.570	-14.570	-14.570

PROGRAMMA ECONOMIE EN WERKEN

Hoofddoelstelling programma

We streven ernaar de sterke economische positie van Rijswijk te behouden en te versterken en dé MKB-gemeente van de regio te worden. Dit door het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en in het bijzonder (innovatieve) MKB-bedrijven en het (her)ontwikkelen van florerende werklocaties en winkelcentra. Gemeente Rijswijk wordt gezien als een flexibele gemeente die meedenkt met ondernemers.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 4. Vestigingsklimaat

Met onder andere de Stadsvisie en de Position Papers voor de Plaspoelpolder en 'In de Bogaard' werkt Rijswijk aan een duidelijker economisch profiel. Daarnaast zoeken we ook in MRDH-verband naar een regionale profilering. Zo hopen wij ook bouwinitiatieven beter, vanuit een weldoordacht kader, te kunnen beoordelen. Zie ook de opgave Ruimtelijke Ontwikkeling en de opgave Mobiliteit.

We *#stimuleren het vestigingsklimaat* met nog nader in te vullen maatregelen, maar weten al dat onze korte lijnen en de organisatie een positief punt vormen in *#onze vraaggerichte serviceverlening*. Daarnaast willen we ook leegstandsbestrijding scherper neerzetten. Voor de herontwikkelopgaven verwijzen wij naar hetgeen is opgenomen onder de Opgave Ruimtelijke Ordening over de Plaspoelpolder en 'In de Bogaard'. Binnenkort kunt u een startnotitie verwachten over de aanpak om te komen tot een geactualiseerde APV waarbij *#deregulering* ons uitgangspunt is.

Beleidsproduct: Economische aangelegenheden 3100

Continuering bijdrage Urbanisator 2015 (endogeen, incidenteel)

Ten behoeve van de continuïteit van de Urbanisator Plaspoelpolder is in 2015 een bedrag toegekend van € 50.000. Dit betreft een toezegging van het College van B&W aan de Raad om de stichting Urbanisator Plaspoelpolder tot een business propositie te laten komen, gericht op een zelfstandige doorstart. Deze propositie is nog niet gereed en de Stichting werkt deze propositie nader uit, met daarbij een passende vorm (o.a. Bedrijven Investeringszone). De Urbanisator fungeert als belangrijk vehicle om het investeringsklimaat te verbeteren. Inzet is o.a. gericht op het activeren van vastgoedeigenaren en het verleiden tot starten van nieuwe initiatieven en het plegen van investeringen in hun vastgoed.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel Structureel Economische aangelegenheden 3100				
	2015	2016	2017	2018	2019
Bijdrage Urbanisator 2015	-50.000				

Beleidsproduct: Nutsbedrijven 3300

Deelneming Eneco (exogeen, structureel)

De winst- en verliesrekening 2014 van Eneco Holding N.V. sloot met een resultaat na belastingen van € 205 miljoen. Dit is een daling van 15% t.o.v. 2013. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de zachte winter van 2014. In de aandeelhoudersvergadering is besloten om 50% van het resultaat uit te keren. Dit komt neer op € 20,62 per aandeel. Rijswijk heeft 88.486 aandelen en heeft recht op € 1.824.581. In de begroting 2015 is rekening gehouden met een uitkering van € 2.144.900. Een tegenvaller van € 320.000, welke uit voorzichtigheidsprincipe structureel wordt meegenomen.

<i>Financiële gevolgen Product</i>	<i>Incidenteel Nutsbedrijven 3300</i>		<i>Structureel</i>		
	2015	2016	2017	2018	2019
Dividend Eneco	-320.000	-320.000	-320.000	-320.000	-320.000

PROGRAMMA ONDERWIJS

Hoofddoelstelling programma

Alle jeugdigen van 0-23 jaar ontwikkelen zich optimaal.
Zowel jongeren als ouderen participeren dankzij onderwijs maximaal in de samenleving.

Gedurende de schoolcarrière zijn daarnaast de randvoorwaarden aanwezig om het individueel talent optimaal te ontwikkelen.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 6. Jeugd en onderwijs

Brede scholen

#Brede scholen bieden door de samenwerking tussen onderwijs, welzijn, kinderopvang, sport en cultuur bredere ontwikkelingskansen aan kinderen. In twee wijken is er inmiddels een brede school: Steenvoorde-Noord en Muziekbuit. Met maatschappelijke partners en onder begeleiding van een combinatiefunctionaris komt de samenwerking in de brede school steeds meer tot uiting. De nieuwbouw van de brede school Stationskwartier kan in maart 2016 in gebruik worden genomen. De ontwikkeling op locatie Steenvoorde-Zuid, Petruschool wordt verkend. In dit geval is geen sprake van nieuwbouw of renovatie, maar gaat het vooral om samenwerkingsafspraken en eventuele aanpassingen van de openbare ruimte. Voor de 'scholendriehoek' in het Rembrandtkwartier is het project gestart. Het nieuwe gebouw dat in 2018 klaar moet zijn, is een combinatie van nieuwbouw en renovatie voor de drie scholen. In RijswijkBuiten is een tijdelijke brede school gerealiseerd. Deze krijgt gelijk met de ontwikkeling van de wijk de uiteindelijke vorm in een nieuw gebouw.

Jong geleerd

De gemeente zet in op de taalontwikkeling van (jonge) kinderen. Het doel hiervan is om te voorkomen dat een achterstand ontstaat. Een achterstand is op latere leeftijd namelijk veel moeilijker te "repareren". Daarom heeft de gemeente samen met de partners voor- en vroegschoolse educatie - onder meer het basisonderwijs, kinderopvang en bibliotheek - afspraken gemaakt om de taalvaardigheid al vanaf jonge leeftijd te vergroten. Een voorbeeld is dat een kind waarbij het consultatiebureau een taalachterstand constateert, met voorrang een plek krijgt in een van de negen peuterspeelscholen.

Goed taalgebruik van pedagogisch medewerkers maakt dat peuters beter in taal worden. Pedagogisch medewerkers voorschoolse educatie volgen dit jaar scholing om aan een strengere taal-eis te voldoen. Vlak voor de zomer komt het magazine Groeten uit Rijswijk uit, een soort vakantie doe-boek. Alle Rijswijkse kinderen van 2 tot 6 jaar en hun ouders ontvangen dit magazine. In het magazine staan allerlei opdrachten, korte verhaaltjes en suggesties voor leuke activiteiten in Rijswijk. De voorbereidingen voor uitbreiding naar volwassenen zijn gestart onder de noemer 'Beter in Taal'.

Jeugd én onderwijs

Het aantal verzuimende leerlingen is licht gedaald. Dit als gevolg van een goede afstemming tussen de scholen en de leerplichtambtenaren. Dit geldt niet alleen in het basisonderwijs, maar ook in het voortgezet. Dreigende uitvallers van het VO zijn eerder in beeld, waardoor de begeleiding ook eerder kan beginnen.

De verbinding tussen jeugd en onderwijs komt met name tot stand door de rol van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het jeugdteam van het CJG geeft handen en voeten aan de verbinding tussen de diverse partners, zowel op preventie als op interventie gericht. Na een gezamenlijk ontwikkeltraject zijn alle partners van het CJG op de nieuwe locatie toegerust voor de nieuwe taakverdeling rondom de jeugdzorg. De gezamenlijke open dag van 29 mei is daar een voorbeeld van.

Beleidsproduct: Huisvesting scholen openbaar en bijzonder onderwijs 4010

Onderhoud gymnastieklokalen (exogeen, structureel)

In november 2014 is met de schoolbesturen voor het primair onderwijs overeengekomen dat de besturen geen aanvragen indienen voor het onderhoud buitenkant gymnastieklokalen, maar dat het vaste bedrag per gymnastieklokaal wordt verhoogd met een bedrag per m². Dit is opgenomen in de beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs die op 16 december 2014 door het college is vastgesteld. De jaarlijkse storting in de reserve lokalen bewegingsonderwijs van € 48.000 kan vervallen. Hiervan wordt € 36.000 structureel in de begroting opgenomen en € 12.000 wordt gestort in de voorziening onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP) voor het onderhoud van de gymnastieklokalen aan de Dr. Poelslaan en de Beetslaan (gemeentelijk eigendom).

Onderwijsleerpakket (exogeen, incidenteel)

In het huisvestingsprogramma 2015 is de uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair voor de 6e groep van de openbare school voor speciaal basisonderwijs (Elsenburgschool) opgenomen voor een bedrag van € 14.560. Met dit bedrag is ten onrechte in de begroting geen rekening gehouden.

Uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair J.H. Snijdersschool (exogeen, incidenteel)

Op grond van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs heeft de J.H. Snijdersschool recht op uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair voor de 17e groep leerlingen. Deze kosten bedragen € 14.000.

Vervangende huisvesting brede school (endogeen, structureel)

Het budget vervangende huisvesting brede school (€ 49.710) kan worden afgeraamd tot nul. Per projectlocatie geldt een andere invulling van de tijdelijke huisvesting en wordt separaat een (investerings-)voorstel gedaan.

<i>Financiële gevolgen Product</i>	<i>Incidenteel Huisvesting scholen 4010</i>		<i>Structureel</i>		
	2015	2016	2017	2018	2019
Onderhoud buitenkant gymnastieklokalen	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000
Storting voorziening MOP	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000
Ongedaan maken storting in reserve lokalen bewegingsonderwijs	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000
Onderwijsleerpakket Elsenburgschool	-14.560				
Uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair J.H. Snijdersschool		-14.000			
Vervangende huisvesting brede school	49.710	49.710	49.710	49.710	49.710

Beleidsproduct: Lokaal onderwijsbeleid 4030

School-maatschappelijk werk (exogeen, structureel)

Met ingang van 1 augustus 2014 zijn er twee nieuwe basisscholen in Rijswijk gestart, basisschool De Buit en basisschool Kronenburgh. Deze scholen zijn nog niet meegenomen in de subsidiëring van het school-maatschappelijk werk. Gezien het leerlingen aantal leerlingen wordt uitgegaan van subsidiëring van 1 uur schoolmaatschappelijk werk per school voor een totaalbedrag van € 6.760.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Lokaal onderwijsbeleid 4030</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Uitbreiding uren school maatschappelijk werk	-6.760	-6.760	-6.760	-6.760	-6.760

PROGRAMMA SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Hoofddoelstelling programma

Het cultureel aanbod voor de Rijswijkse inwoners te verrijken. Vanuit een gemeenschappelijke visie op Kunst en Cultuur zorgen voor het versterken en verdiepen van de samenwerking tussen de gemeente, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Het stimuleren van deelname van de Rijswijkse bevolking aan sport, kunst en cultuur door het in stand houden van een breed aanbod. Hierdoor willen we een brede ontwikkeling bevorderen, sociale cohesie versterken, onderling respect vergroten en gezondheid verbeteren.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 3. Welzijn, cultuur en sport

Kunst en Cultuur

Het college is gestart met de *#cultuurvisie*. We hebben een plan voor de aanpak. De voorbereiding voor een interactieve dialoog met partijen in de samenleving loopt. Die wordt nog dit jaar gehouden.

Welzijnsaccommodaties

In vervolg op de in 2011 vastgestelde *#Kadernota Integraal accommodatiebeleid 2012-2020* is in december 2014 een voorstel *#Herschikking* van de welzijnsaccommodaties door B&W aangehouden. Daarbij hebben B&W aangegeven dat het voorstel voorzien moet worden van een aanvullende beleidsinhoudelijke en financiële onderbouwing. De planning is er op gericht dat de nota in het vierde kwartaal van 2015 opnieuw aan B&W zal worden voorgelegd. Bij de *#professionalisering van de vastgoedexploitatie* wordt onder meer bedoeld op realisatie en exploitatie tegen gerechtvaardigde kosten en het hanteren van een kostprijsgerelateerde *#tarievenstructuur*. Dit zal in 2016 worden opgepakt. Verder wordt gedacht aan het hanteren van NEN-normering voor onderhoudsniveaus, alsmede het hanteren van uniforme spelregels voor het gebruik van accommodaties m.b.t. sleutelbeheer en energiegebruik. Wat betreft *#overdracht van het beheer* wordt voor alle accommodaties nagegaan waar dat gewenst en haalbaar is en bijdraagt aan de professionaliteit en uitnutting van de accommodaties. Besluitvorming hierover verwachten we in 2017.

Sport

In het derde kwartaal van 2015 starten we met het opstellen van een *#startnotitie Sport*. Daarin beschrijven we hoe sport als middel kan worden ingezet in om bijvoorbeeld onze doelstellingen op het gebied van onderwijs-, jeugd- en gezondheidsbeleid te realiseren. In de notitie bakenen we ook de verantwoordelijkheden tussen gemeente en verenigingen af.

In maart van dit jaar hebben we indelingscriteria vastgesteld voor de verhuur van de binnensportaccommodaties, waarmee er een betere toedeling van de beschikbare capaciteit mogelijk is. De zogenoemde 'poolvorming' van zalen is afgeschaft, waardoor onderwijsinstellingen hun gymnastieklokalen direct aan gebruikers kunnen verhuren en niet langer door tussenkomst van de gemeente.

Beleidsproduct: Sport 5300

Herindeling binnensportaccommodaties (endogeen, structureel)

De herindeling van de binnensportaccommodaties leidt tot de volgende consequenties: de binnensportaccommodaties Marimbahal en Van Zweedenzaal worden in verhuur toegewezen aan de verenigingen, het vaststellen van indelingscriteria en het opheffen van de 'poolvorming'. De (positieve) financiële gevolgen ter hoogte van € 10.650 worden enerzijds veroorzaakt door verhoging van de huurinkomsten Marimbahal met € 3.700 en anderzijds door afschaffing poolvorming van € 6.950.

Naast deze punten is de raad voorgesteld om een krediet beschikbaar stellen van € 35.000,- voor aanpassingen aan de Schilp. Op 28 april is hier door de raad mee ingestemd. Dit is opgenomen in het hoofdstuk ontwikkeling investeringskredieten 2015.

Commercialisering Sportcentrum De Schilp (endogeen, structureel)

Op 16 juni bespreekt de raad het voorstel met betrekking tot de verlening van de concessie 'beheer en exploitatie sportcentrum De Schilp' aan Optisport Exploitaties BV. De aanleiding voor de commercialisering was meerledig. In de eerste plaats is de commercialisering een actiepunt van de door de raad vastgestelde kadernota Integraal Accommodatiebeleid: 'onderzoek scheiding van de vastgoedexploitatie en de functie-exploitatie'. In de tweede plaats zijn er besparingsmogelijkheden en in de derde plaats past het binnen de strategische doelen van de organisatie: 'de flexibele regisseur.

In het voorstel is aangegeven dat er forse besparingen worden gerealiseerd, maar dat er ook rekening gehouden moet worden met frictiekosten en een hogere storting in de onderhoudsvoorziening. In de periode tot en met 2016 vallen de frictiekosten weg tegen de behaalde voordelen. Met ingang van 2017 wordt er een voordeel gerealiseerd van € 169.000. In de begroting 2015 staat nog een taakstellende bezuiniging op personeel vanuit eerdere begrotingen (zie paragraaf bedrijfsvoering). De commercialisering van het sportcentrum levert een bijdrage in de realisatie van deze taakstelling.

<i>Financiële gevolgen Product</i>	<i>Incidenteel Sport 5300</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Herindeling binnensport accommodaties	10.650	18.100	20.600	20.600	20.600
Commercialisering Sportcentrum De Schilp	0	0	169.000	169.000	169.000

Beleidsproduct: Kunst en cultuur 5400

Realisatie kunstwerk bij Brede School De Melodie (endogeen, incidenteel)

Op grond van de Percentageregeling voor beeldende kunst wordt bij de Brede School De Melodie een kunstwerk gerealiseerd. In 2015 vindt de afronding plaats en dient de laatste termijn van € 10.840 excl. btw aan de kunstenaar te worden betaald. Voor de dekking van dit bedrag wordt eenzelfde bedrag onttrokken aan de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte.

Realisatie kunstwerk bij Brede School Stationskwartier (endogeen, incidenteel)

Op grond van de Percentageregeling voor beeldende kunst wordt bij de Brede School Stationskwartier in 2015 een kunstwerk gerealiseerd voor een bedrag van in totaal € 42.000 excl. BTW. Voor de dekking van dit bedrag wordt eenzelfde bedrag onttrokken aan de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte.

Storting in reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte (endogeen, incidenteel)

In het investeringskrediet voor de verbreding van de Beatrixlaan is € 57.000 excl. BTW opgenomen voor de realisatie van een kunstwerk. Dit bedrag dient op grond van de verordening Percentageregeling voor beeldende kunst gestort te worden in de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte. De storting in de reserve is conform BBV als een nadeel in de exploitatie verantwoord. Het investeringskrediet wordt met € 57.000 afgeraamd.

In het hoofdstuk Reserves, voorzieningen en voorheen voorzieningen van deze rapportage worden bovengenoemde drie mutaties doorgevoerd.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Kunst en cultuur 5400</i>	<i>Structureel</i> <i>5400</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Kunstwerk De Melodie	-10.840				
Onttrekking reserve realisatie kunst	10.840				
Kunstwerk Stationskwartier	-42.000				
Onttrekking reserve realisatie kunst	42.000				
Storting reserve realisatie kunst	-57.000				

Beleidsproduct Speeltuinwerk 5800

(Her)inrichten speel- en ontmoetingsplekken (endogeen, structureel)

Het restant van € 50.000 uit de reserve (her)inrichten speel- en ontmoetingsplekken wordt in 2015 benut voor het aanpakken van de speelplek in park De Driesprong en de speelplek Aletta Jacobsstraat. Besteding van het budget is afhankelijk hoe de participatie verloopt

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Speeltuinwerk 5800</i>	<i>Structureel</i> <i>5800</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
(Her)inrichten speel- en ontmoetingsplekken	-50.000				
Onttrekken reserve					
(Her)inrichten speel- en ontmoetingsplekken	50.000				

PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN

Hoofddoelstelling programma

De gemeente Rijswijk wil de zelfredzaamheid, de deelname aan het maatschappelijk verkeer en de eigen verantwoordelijkheid van de inwoners stimuleren. De gemeente werkt samen en legt duurzame verbindingen met haar maatschappelijke partners. Alle inwoners doen mee en zijn betrokken bij de samenleving van Rijswijk. Uitgangspunt is dat inwoners maximaal gebruik maken van hun eigen kracht en mogelijkheden om deel te (blijven) nemen aan de samenleving. De gemeente biedt hulp aan mensen die daartoe niet zelf in staat zijn, om ze naar een zelfstandige bestaansvoorziening te begeleiden en hun participatie aan de samenleving te vergroten. Welzijnsactiviteiten leveren een belangrijke bijdrage aan het behoud van zelfstandigheid en welbevinden van mensen. Het mede bevorderen en beschermen van de gezondheid van de Rijswijkse burger draagt hier aan bij.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 2. Sociale agenda

Werk

Op het gebied van re-integratie is ingezet op het vergroten van de uitstroom en het verkleinen van de instroom in het bijstandsbestand. Gelijktijdig zijn de voorbereidingen getroffen voor de *#Kadernota Re-integratie/Participatie*. De startnotitie is door de raad goedgekeurd en de werkconferentie heeft plaatsgevonden. De kadernota komt in het najaar van 2015 beschikbaar. De uitvoering en de financiële middelen op het gebied van re-integratie brengen we in 2016 verder in lijn met de Kadernota.

Armoede

In het najaar van 2014 zijn de *#armoedemonitor* en de inkomenseffectrapportage beschikbaar gekomen. Op basis hiervan is een startnotitie opgeleverd die tot doel heeft het armoedebeleid te vernieuwen. Deze notitie is door de raad goedgekeurd. Vooruitlopend op het beleid vervat in de *#Kadernota Armoede* hebben wij al enkele tijdelijke voorzieningen getroffen zoals de Schoolspullenpas en de uitbreiding van de doelgroep voor de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering. Dit is in lijn met het verwachte beleid. In maart organiseerden we een goed bezochte en geslaagde werkconferentie over het thema armoede.

Informele zorg

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de nieuwe zorgtaken op het gebied van begeleiding en jeugdzorg. De transformatie van zorg krijgt vorm rondom de *#innovatieagenda*. De eerste innovatieve projecten leveren we op in het eerste halfjaar van 2015. We geven daarbij ruimte aan de *#zorgvrijwilliger*. Dat doen we onder meer met voorzieningen die mantelzorgers ontlasten, de zogenoemde *#respijtzorgvoorzieningen*. Mantelzorgers is gevraagd op welke manier zij het *#mantelzorgcompliment* willen ontvangen. De uitkomst van deze uitvraag wordt tijdens de dag van de mantelzorger onthuld. Vanwege de verwachte extra taakstelling op zorgbudgetten zal scherp ingezet worden op innovatie, waardoor de zorg nog effectiever georganiseerd kan worden.

Volksgezondheid

De nota Volksgezondheid 2013-2016 voeren we nu uit. In maart 2015 is de 'Ik Pas-campagne' ter bestrijding van overmatig alcoholgebruik het meest in het oog gesprongen. Ook op de thema's obesitas (meer bewegen) en gezonder leven (roken, diabetes) zijn verschillende activiteiten ontplooid. In 2016 is het tijd voor evaluatie van de huidige nota en mag u een *#nieuwe Nota Volksgezondheid* verwachten. Medio 2015 is het *#preventie- en handavingsplan Alcohol* opgeleverd.

Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk geworden voor (extra) taken op het gebied van Jeugd, Wmo en Participatie. Het beleid op deze taken is zo ingezet dat alles uitgevoerd moet worden binnen de beschikbare budgetten. Eventuele financiële gevolgen uit de meicirculaire (sociaal domein) zullen worden meegenomen in de aangekondigde raadsinformatiebrief.

Beleidsproduct: Jeugdbeleid 6301

Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West (exogeen, incidenteel)

De voorziening die de JGZ-ZHW in de jaarrekening 2013 had getroffen in verband met het BTW-risico valt vrij. Dit naar aanleiding van het oordeel van de belastingdienst dat de JGZ-ZHW niet BTW-plichtig is voor een aantal van haar activiteiten. De voorziening van € 1.040.000 voor alle H8-gemeenten, valt vrij ten gunste van het resultaat en vloeit bij de subsidievaststelling 2014 conform de CBS-verdeelsystematiek terug naar de gemeenten. Voor Rijswijk betreft dit (medio 2015) een eenmalige teruggave (voordeel) van € 72.660.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Jeugdbeleid 6301</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Verrekening JGZ-ZHW	72.660				

Programma participatie 2.0 (endogeen, incidenteel)

In het kader van het Programma Participatie 2.0 is er reserve sociaal domein ingesteld. Per 1 januari 2015 resteert er van het totale voorbereidingsbudget een bedrag van € 473.450. Dat zal lopende het jaar 2015 volledig worden aangewend. De geplande uitgaven met betrekking tot het voorbereidingsbudget voor het jaar 2015 betreffen een bedrag van € 226.450 ten behoeve van de inzet van tijdelijke formatie en een bedrag van € 247.000 voor de financiering van verplichtingen die al in 2014 zijn aangegaan.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Kpl sociaal domein 5070</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Programma participatie 2.0	-473.450				
Onttrekking reserve sociaal domein	473.450				

PROGRAMMA WONEN EN LEVEN

Hoofddoelstelling programma

In samenwerking met betrokken partijen streven we naar een aantrekkelijke, duurzame en groene leefomgeving, waarin inwoners van Rijswijk, maar ook nieuwe inwoners, plezierig kunnen wonen in een passende woning naar keuze.

Voortgang collegewerkprogramma

Opgave 5. Duurzame gemeente

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie, ook als het gaat om duurzaamheid. Op de gemeentewerf is een snelvulinstallatie voor Groengas in gebruik genomen. De gemeente heeft het aantal bedrijfsauto's dat op Groengas rijdt van 8 naar 23 uitgebreid. Vanuit het *#duurzaamheidsloket* zijn energiecampagnes georganiseerd in verschillende wijken. Alleen al in Vrijenban en Hoekpolder zijn 250 offertes door bewoners aangevraagd waarvan er al 86 opdrachten zijn gegeven. Het instrument *#Duurzaamheidsfonds* is in ontwikkeling.

Opgave 7. Leefomgeving en veiligheid

Beeldkwaliteit

Om te komen tot een *#betere beeldkwaliteit* pakken we kleine kansrijke plekken aan. Park Cromvliet, park Hofrust en verschillende kleine initiatieven zoals onder andere boomspiegels in de Strijp, groenactie in Leeuwendaal, vergroening van de Abeelstraat/ Plataanstraat pakken we in 2015 aan.

Onderhoud

Wij ondersteunen buurten en bewoners om invulling te geven aan hun eigen verantwoordelijkheid. Voor het *#inlopen van de achterstanden* wordt samenwerking gezocht met organisaties en bewoners. Zo is het gesprek gestart met de winkeliersverenigingen om de winkelcentra schoner te houden. Daarnaast nodigen wij bewoners uit om meer betrokkenheid te tonen bij de leefomgeving. Kleine initiatieven die al zijn uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld bewoners die boomkransen en plantenbakken onderhouden of de fruitbomen in Leeuwendaal, dienen als inspiratiebron voor andere bewoners. Verschillende acties op scholen, zoals onder andere de week van Nederland schoon, leren een kind hoe het kan bijdragen aan de samenleving. De beheerplannen geven het kader hoe de achterstanden in het onderhoud worden ingelopen.

Aanpak top 3-locaties

In de periode 2016-2018 pakken we de top 3 van *#herstructureringslocaties* aan. Naar verwachting zullen de komende jaren de Frans Halskade, Generaal Spoorlaan en de Karel Doormanlaan aan de beurt zijn. De voorbereiding voor deze projecten is gestart.

Voor het *#terugdringen* van de overlast van bomen is een aantal locaties in beeld gebracht en zijn de kansen inzichtelijk gemaakt. Vanaf 2016 is er budget om te starten en gaandeweg zal duidelijk worden welke locaties wij aanpakken. Over de geplande grootschalige *#vervanging* van nutsleidingen zijn we in overleg met Dunea en Stedin

Veiligheid

Aan de hand van het actuele *#jaarplan Veiligheid* en de geregelde monitoring daarop, werken wij doorlopend aan de veiligheid. In Oud - Rijswijk en Te Werve zijn we gestart met een *#pilot Buurtpreventie*. Het aantal vrijwilligers is inmiddels 26. De buurtpreventisten dienen al meldingen in bij de gemeente. Afhankelijk van de uitkomsten van deze pilots in het derde kwartaal van 2015, bezien we of extra budget noodzakelijk is. We geven invulling aan het *#plan van aanpak*

Opgave 8. Ruimtelijke ontwikkeling

Naar een Woonvisie

In het voorjaar van 2015 heeft het college besloten om een nieuwe *#woonvisie* op te stellen. In het Forum Stad op 3 maart 2015 is dit voornemen gedeeld met de raad en is over het proces gesproken. In de startnotitie wonen is dit voornemen opgenomen. De startnotitie is in april in de raad vastgesteld. Als onderdeel van het opstellen van een woonvisie is op 23 april een woonmiddag gehouden waarbij een groot aantal stakeholders betekenisvolle input heeft geleverd. Via internet konden bewoners een enquête invullen over allerlei aan het wonen gerelateerde onderwerpen. Een eerste concept van de woonvisie zal in juni gereed zijn. Het is de bedoeling dat de woonvisie in september 2015 in de raad behandeld wordt.

Deregulering via de Omgevingswet

Binnen de opgave 'Omgevingswet, bestemmingsplannen' wordt de op handen zijnde Omgevingswet (verwachting 2018) geduid, om vervolgens te komen tot een plan van aanpak voor de implementatie ervan. Begin juni is er als sluitstuk van het "inwerkprogramma van de gemeenteraad" een informatieavond voor de gemeenteraad. Tijdens deze avond komen de wetswijziging van 1 november 2014 (Besluit omgevingsrecht) en de op handen zijnde Omgevingswet ter sprake, evenals de *#Kaderbrief toepassing Omgevingswet*.

Vanuit RO is het voornemen jaarlijks twee bestemmingsplannen te *#actualiseren*. In de prioritering richten we ons daarbij eerst op de beheersverordeningen. Het instrument bestemmingsplan biedt namelijk meer mogelijkheden om verwachte, concrete initiatieven te faciliteren.

Naar een betaalbare en toegankelijk sociaal woningaanbod

De nieuwe Huisvestingsverordening is in concept gereed. Hierin is o.a. het onderdeel lokaal maatwerk opgenomen. Ook werkt de gemeente samen met de in Rijswijk opererende corporaties aan nieuwe lokale Prestatieafspraken. Een onderdeel daarvan zal zijn het waarborgen van de betaalbaarheid en toegankelijkheid van het sociale segment. De Prestatieafspraken zullen naar verwachting eind van dit jaar worden vastgesteld.

Position Paper Plaspoelpolder

De voorbereiding van een Position Paper voor de Plaspoelpolder is nagenoeg afgerond. Op dit moment is de voorbereiding van het proces om de input van eigenaren, ondernemers en andere partijen te kunnen meenemen, in volle gang. De planning is om dit proces rond de komende jaarwisseling af te ronden. Het is uiteindelijk de bedoeling om een gebiedsvisie voor de Plaspoelpolder te formuleren als kader voor gemeentelijke beslissingen rond o.a. de leegstandsbestrijding, maar ook als instrument om hogere overheden tot meer flexibiliteit te bewegen. Zoals bekend is ook een duidelijkere profilering inzet van ons economisch beleid.

In de Bogaard e.o.

De bestaande en toenemende leegstand in kantoren en winkelpassages in 'In de Bogaard' vormt aanleiding tot verschillende acties op zowel het terrein van de Economische als de Ruimtelijke ontwikkeling. Zo is in het proces met de eigenaren van de panden een forse stap gezet in de zoektocht naar een gezamenlijke oplossingsrichting voor een nieuwe koers met het winkelcentrum. Dit spoor met de eigenaren en gebruikers verdient voorzetting, hetgeen ook zal gebeuren. Daarnaast is vanuit de markt contact gelegd om onder andere de herontwikkeling van de leegstaande HBG-locatie weer op te pakken. Wij zullen hier op inspelen door samen de mogelijkheden van deze locatie te verkennen en deze voor besluitvorming voor te leggen, waarna een ontwikkeling in fases kan worden gefaciliteerd. Op dit moment denken we aan voornamelijk huurwoningen, die echter niet allemaal tegelijk kunnen worden gerealiseerd in verband met de woningmarktsituatie. Verder spelen er verschillende transformatie-initiatieven rond het leegstaande Belastingkantoor. Deze hebben zich tot nu toe beperkt tot de verkenningsfase, maar het maakt wel duidelijk dat de status van het gebied rond 'In de Bogaard' als kantorenlocatie verder aan het afzakken is. Tenslotte zijn er bijvoorbeeld ook gedachten over de eigen gemeentelijke huisvesting.

Al deze ontwikkelingen geven aanleiding tot een nadere analyse in overleg met de diverse partijen (Position Paper), als eerste stap in een verdere visievorming (gebiedsvisie) over dit gebied. Een goede afstemming van verschillende processen is hierbij van groot belang.

Opgave 10. Huis van de Stad

Het *#onderzoek* om concreet inzicht te krijgen in de mogelijkheden die het oude stadhuis heeft om het bestuur en de ambtelijke organisatie te huisvesten is zoals gepland vorig jaar gestart en inmiddels afgerond. Rode draad hierbij is een *#gedetailleerd bouwkundig onderzoek* inclusief financiële paragraaf. De resultaten zijn vertaald in een *#startnotitie* 'Huis van de Stad' die wij in april aan de raad hebben aangeboden.

Beleidsproduct: Milieubeheer 7230

Afbouw subsidie milieuzone (endogeen, structureel)

Met ingang van medio 2011 zijn contracten afgesloten voor handhaving van de milieuzone (opsporing door kentekenherkenning met camera's op straat en backoffice applicaties voor verwerking kentekens, facturering ontheffingen etc.). Dekking van de contracten was voorzien in de gemeentelijke exploitatie en subsidie van het Stadsgewest Haaglanden. Tussen medio 2011 en medio 2015 is voldoende subsidie binnengehaald. Deze subsidiestroom is echter nu zeer onzeker geworden als gevolg van de afbouw van Haaglanden en overdracht naar Provincie Zuid Holland. Het totaalbedrag voor de regiogemeenten is kleiner geworden, tegenover een grotere claim vanuit de regiogemeenten en de huidige beheerder (Provincie Zuid Holland) doet nog geen definitieve uitspraken over de verdeling. In potentie is er een structurele tegenvaller die start medio 2015. Die tegenvaller wordt gemeld in de 2e halfjaarrapportage.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel Milieubeheer 7230	Structureel			
	2015	2016	2017	2018	2019
Afbouw subsidie milieuzone	pm	pm	pm	pm	pm

Beleidsproduct: Volkshuisvesting 8220

Baten vergunningen bouwleges (exogeen, incidenteel)

Rekening houdend met de uitkomsten van het kostendekkendheidsonderzoek zijn de legespercentages met ingang van 2015 met 0,4% verlaagd. De raming van de bouwleges 2015 (na actualisatie) komt uit op een bedrag van € 684.200. Begroot incl. aanpassing uit het kostendekkendheidsonderzoek is een bedrag van € 762.940. Dit betekent dat er een tekort zal ontstaan van € 78.740. In de raming wordt gerekend met een haalbaarheidspercentage. In sommige gevallen staat deze niet op 100% aangezien er nog enige onzekerheid is of het project wel of niet gerealiseerd zal worden in 2015. Gaandeweg dit jaar zal daar meer duidelijkheid over komen. Gelet op deze onzekerheid wordt op dit moment de begroting nog niet aangepast. In de 2e halfjaarrapportage zal over de mogelijk gewijzigde raming opnieuw gerapporteerd worden en (indien noodzakelijk) de begroting worden aangepast.

Eind 2014 zijn diverse bouw aanvragen ingediend door RijswijkBuiten. Normaal gesproken zou dit hebben geleid tot een hogere opbrengst dan geraamd in 2014. De daadwerkelijke beschikkingen worden in 2015 afgegeven. Daarna volgt het versturen van de factuur. Het totaal te ontvangen bedrag aan leges uit 2014 bedraagt ca. € 374.500. Dit bedrag is nog niet opgenomen in de raming voor 2015. In de begrotingswijziging bij deze halfjaarrapportage worden de baten bouwleges met laatstgenoemd bedrag verhoogd.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel Volkshuisvesting 8220	Structureel			
	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomsten bouwleges	374.500				

Beleidsproduct: Bouwgrondexploitatie 8300

TH-locatie (endogeen, incidenteel)

De beheerkosten voor 2015 zijn geraamd op € 130.000. Voor de sloop van het TH-gebouw is een krediet beschikbaar gesteld van € 750.000 en wordt geactiveerd op dit beleidsproduct. De kosten worden bij de boekwaarde (ca. € 4,4 mln.) opgeteld, omdat het de verwachting is dat bij verkoop van de kavel dit terugverdiend zal worden.

Huis van de Stad

Bij de tweede halfjaarrapportage 2014 is een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek met betrekking tot de voormalige stadhuislocatie. Het onderzoek is eind 2014 gestart, de uitgaven hebben echter niet meer in 2014 plaatsgevonden. Bij de slotwijziging 2014 is dit bedrag in de bestemmingsreserve "onderzoekskosten Huis van de Stad" gestort. Het bedrag wordt in 2015 uitgegeven en wordt daarom weer onttrokken aan de reserve.

<i>Financiële gevolgen</i>	<i>Incidenteel</i>	<i>Structureel</i>			
<i>Product</i>	<i>Bouwgrondexploitaties 8300</i>				
	2015	2016	2017	2018	2019
Kosten sloop TH-locatie	-750.000				
Activering sloop TH-locatie	750.000				
Huis van de Stad	-75.000				
Onttrekking					
bestemmingsreserve					
onderzoekskosten Huis van					
de Stad	75.000				

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Beleidsproduct: Algemene dekkingsmiddelen 9500

Invoering Vpb-plicht voor overheidsbedrijven

Op 16 september 2014 is het wetsvoorstel modernisering vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen ingediend. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen zullen met ingang van 1 januari 2016 de nieuwe regels van toepassing zijn. Overheidsondernemingen worden dan daadwerkelijk belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Er komt geen integrale belastingplicht. Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting bestaat slechts voor zover de gemeente met een activiteit deelneemt aan het economische verkeer. Dat wil zeggen als de activiteit van de gemeente wordt verricht buiten de eigen kring. Daarnaast is een aantal ondernemingsactiviteiten specifiek vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting. Dit vloeit rechtstreeks voort uit de bedoeling van de wetgeving, te weten het tegengaan van mogelijke concurrentievervalsingen met private ondernemingen.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en het Ministerie van Financiën/de Belastingdienst (‘het koepeloverleg’) hebben afgesproken om samen te werken aan de voorbereidingen van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht en het vervolg van het implementatietraject. Hiermee wordt beoogd om de administratieve lasten van de lokale overheden en de uitvoeringskosten van de Belastingdienst te beperken. Inmiddels hebben zij een eerste handreiking opgesteld.

Omdat de feitelijke belastingplicht pas ingaat met ingang van 1 januari 2016, kan heel het jaar 2015 gebruikt worden voor een grondige inventarisatie en beoordeling van de activiteiten van de gemeente, zodat vastgesteld kan worden welke belaste ondernemingsactiviteiten er zijn. De inventarisatie- en analysefase wordt voor de zomer afgerond. Daarbij zal ook worden ingegaan op de gevolgen op het gebied van administratie, automatisering en financieel beleid en beheer.

Ontwikkeling van de algemene uitkering gemeentefonds (exogeen, structureel)

September –en decembercirculaire 2014

Naar aanleiding van de september –en decembercirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), is een aantal beleidswijzigingen door het Rijk doorgevoerd. Deze zijn financieel vertaald en in het navolgende overzicht opgenomen (voordeel=positief; nadeel= negatief):

x € 1.000,-				
	2015	2016	2017	2018
1 Accres	-334	4	8	84
2 Aantal bijstandsgerechtigden Rijswijk	352	364	212	359
3 Hoeveelheidsaanpassingen (vooral woningen)	114	335	464	602
4 BTW verrekening met het Rijk	-137	-174	-70	
5 Opname integratie uitkering jeugd en gezin in algemene uitkering	-54	-54	-57	-67
6 Groot onderhoud verdeelstelsel gemeentefonds	50	27	35	35
7 Netto resultaat	-9	502	592	1013

1. Accres: het Rijk heeft een korting op het gemeentefonds doorgevoerd van 9 uitkeringspunten. Voor de gemeente Rijswijk komt dit overeen met € 334.000.
2. Aantal bijstandsgerechtigden Rijswijk: de berekende bedragen zijn gebaseerd op de verstrekte aantallen. De dip in de trend heeft te maken met de resterende korting van het Rijk vanwege de groei van het aantal bijstandsgerechtigden.

3. Hoeveelheidsaanpassingen: de woningaantallen zijn geactualiseerd en doorgerekend in het gemeentefonds. Daarnaast is de maatstaf lage inkomens aangepast doordat het aantal inwoners met een laag inkomen is gestegen.
4. BTW verrekening met het Rijk: als de macro opbrengsten tegenvallen van de BTW/BCF-Compensatiefonds, worden de gemeenten gedeeltelijk gekort.
5. Opname integratie uitkering jeugd en gezin in algemene uitkering: met ingang van 2015 wordt de integratie uitkering jeugd en gezin (dit is niet de decentralisatie uitkering) in de algemene uitkering opgenomen. Het Rijk hanteert een andere berekeningsgrondslag. Hierdoor ontstaat een nadelig verschil.
6. Groot onderhoud verdeelstelsel gemeentefonds: de ontstane verschillen zijn ontstaan door herverdeeffecten bij de onderwerpen achterstandsleerlingen en waddengemeenten.

Zie voor de (gevolgen van de) meicirculaire de kadernota.

Dividend BNG (exogeen, structureel)

Ten opzichte van 2013 is de nettowinst van de BNG meer dan gehalveerd, van € 283 miljoen in 2013 naar € 124 miljoen in 2014). De afwaardering van leningen aan Britse semi-overheidsbedrijven is een van de voornaamste oorzaken. Op last van de Europese Centrale Bank moet de bank die leningen op de lagere marktwaarde waarderen. Dat leverde uiteindelijk een verliespost op van € 187 miljoen. De aandeelhouders van de BNG (de Staat en de gemeenten) moeten dit jaar genoeg nemen met een lager dividendbedrag. Waar dat dividend vorig jaar nog € 70 miljoen euro bedroeg, kunnen ze dit jaar onderling € 32 miljoen euro verdelen, dat is 25 procent van de winst na belasting. Voor Rijswijk bekend dit dat de raming van € 210.750 met € 114.400 moet worden verlaagd tot € 96.340. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt dit structureel doorgevoerd.

Gronduitgifte Delfweg 34 (endogeen, incidenteel)

De gemeente ontvangt een éénmalig bedrag van € 5.000 voor de verkoop van een perceel grond. De kosten van overdracht, notariskosten en het kadastrale recht zijn voor rekening van de koper.

Grondverkoop van Vredenburgweg 122 (endogeen, incidenteel)

De gemeente heeft 33 m² grond verkocht voor een koopsom van € 9.900. De kosten van overdracht, notariskosten en het kadastrale recht zijn voor rekening van de koper. Het transport heeft op 15 april 2015 plaatsgevonden.

<i>Financiële gevolgen</i>	<i>Incidenteel</i>	<i>Structureel</i>			
<i>Product</i>	<i>Algemene dekkingsmiddelen 9500</i>				
	2015	2016	2017	2018	2019
Algemene uitkering n.a.v. september –en decembercirculaire 2014	-9.000	502.000	592.000	1.013.000	1.013.000
Dividend BNG	-114.400	-114.400	-114.400	-114.400	-114.400
Verkoop grond Delftweg 34	5.000				
Verkoop grond Van Vredenburgweg 122	9.900				

ONTWIKKELING PARAGRAFEN

PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Risico top 5

Om de risico's van de gemeente Rijswijk in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. De gemeente probeert zo goed mogelijk de risico's in kaart te brengen. De afdelingen stellen een risicoprofiel samen m.b.v. het softwareprogramma NARIS®.

In de kern draait NARIS® om het vastleggen en analyseren van risico's, beheersmaatregelen en opgetreden risico's (incidenten). Risico's hebben impact op de activiteiten (processen en projecten) die de organisatie onderneemt om haar doelen te realiseren. Door risico's te koppelen aan projecten, processen en/of doelstellingen ontstaat direct inzicht waarop gestuurd moet worden om grip te houden op de belangrijkste risico's van de organisatie.

P&C-cyclus

De nota weerstandsvormogen en risicomanagement schrijft een koppeling van het risicoprofiel m.b.v. NARIS® voor bij de diverse beleidsrapportages zoals programmabegroting, jaarrekening en tussentijdse rapportages.

Wij hebben de risico's aan de hand van het opgestelde risicoprofiel, met behulp van het risicomanagement informatiesysteem geactualiseerd. Ten opzichte van de laatste actualisatie, rond de jaarrekening 2014, hebben wij een zestal risico's verwijderd en één nieuwe opgevoerd. Het betreft een viertal risico's die waren opgenomen rond de overheveling van rijkstaken. Met het aflopen van de transitiefase zijn deze risico's niet meer relevant. Het risico voor het onderhoud van de buitenkant van schoolgebouwen is met de overdracht van dit onderhoud naar de schoolbesturen verwijderd. Tot slot was er eenzelfde risico tweemaal opgenomen. Het nieuw opgevoerde risico betreft de gevolgen van de herverdeling van het gemeentefonds. Het is vrijwel zeker dat dit voor de gemeente financiële gevolgen gaat hebben. De komende meicirculaire gaat hierover meer duidelijkheid brengen. Zie verder het onderdeel kadernota van deze rapportage.

In het risicomanagement informatiesysteem zijn op dit moment nog 63 risico's opgenomen met een in totaal geraamd risico van € 31.590.000.

De grootste vijf risico's zijn hieronder opgenomen. Het totaal risico van deze vijf risico's bedraagt € 7.150.000.

Risico	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Algemene uitkering	70%	max. € 2.000.000	13.90%
Herverdeling gemeentefonds pakt voor Rijswijk negatief uit.			
Het ministerie van Binnenlandse Zaken is bezig met een herverdeling (2^e fase) van het gemeentefonds. Ze beoogt hierbij de middelen ten gunste van kleinere gemeenten te herverdelen over alle gemeenten. Onlangs zijn de eerste gevolgen naar buiten gebracht, waarbij duidelijk is geworden dat er voor Rijswijk een grote korting aanstaande is. Er is echter nog veel onduidelijk over of deze gevolgen in zijn geheel of gedeeltelijk worden doorgevoerd. Naar verwachting wordt in de meicirculaire meer duidelijkheid gegeven.			
Wet Werk en Bijstand	70%	max. € 1.200.000	8.28%
Bezuinigingen op de macrobudgetten en veranderingen in het rekenmodel waarmee de macrobudgetten worden berekend, kunnen leiden tot tekorten op de lokale rijkssubsidie. Een dergelijke overheidsmaatregel kan niet worden voorkomen en kan leiden tot tekorten. Het participatiebudget wordt maximaal ingezet voor bevordering van uitstroom uit de uitkering zodat de uitgaven aan uitkeringen zo laag mogelijk blijven en het eventuele tekort zoveel als mogelijk beperkt blijft.			
Sociaal Domein	50%	Max. € 1.500.000	7.37%
Beoogd kostenbesparend beleid/concept WMO wordt niet gehaald.			
De uitdaging vanuit de Wmo is om de zorgvraag te keren. Dit door voorzieningen te versoberen, meer te verwachten van de eigen kracht en eigen netwerk van burgers en middel algemene voorzieningen duurder maatwerk te voorkomen. In 2015 wordt o.a. door de uitvoer van de innovatieagenda Sociaal Domein en de inzet van een sociaal wijkteam getracht de zorgvraag te keren. De effecten van deze maatregelen laten zich echter moeilijk voorspellen, waardoor de vraag is of de taakstelling behaald zal worden. Ter verduidelijking: dit risico behelst niet het feit dat de herindicering niet snel genoeg verloopt om de korting op te vangen (pas in de 1^e helft van 2015). Dit wordt meegenomen in de WMO-reserve. Het beschreven risico betreft de nieuwe WMO-taken.			
RijswijkBuiten	50%	max. € 1.250.000	6.18%
Onvoldoende en niet tijdig kunnen sturen op risico's binnen grondexploitaties, met name met betrekking tot archeologisch onderzoek. Bij het opstellen van de 4^e herziening in de loop van 2015 van de grondexploitatie RijswijkBuiten wordt dit risico opgenomen in de grex.			
Algemene uitkering	50%	max. € 1.200.000	5.97%
Een lagere Algemene Uitkering gemeentefonds door bezuinigingen van het Rijk kan leiden tot een structureel tekort aan inkomsten. Het risico kan zowel positief als negatief zijn.			

PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Actualisatie Verbreed Gemeentelijke RioleringsPlan (VGRP)

In 2014 heeft de gemeente Rijswijk in het kader van de Netwerkorganisatie Afvalwaterketen Delfland (NAD) afgesproken dat er 10% bezuinigd gaat worden op rioleringswerkzaamheden. Deze bezuiniging wordt mogelijk door in de regio meer samen te werken. Dit is van invloed op het huidige Verbreed Gemeentelijke RioleringsPlan (VGRP) dat tot 2017 loopt. Dit jaar wordt gestart met de actualisatie van het VGRP en in 2016 zal deze worden voorgelegd aan de raad.

PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

ICT Beheer (bedragen zijn al eerder geaccordeerd, endogeen, structureel))

In december 2014 is een businesscase opgesteld voor de uitbesteding van het ICT beheer aan Delft. Door hierin te investeren, wordt de kwaliteit verbeterd en kwetsbaarheid verminderd. Ook zijn er op termijn lagere kosten te verwachten. De meerkosten over een contractperiode van 5 jaar bedragen € 360.000 volgens de businesscase. De raad is hier afzonderlijk over geïnformeerd (15-008). Op dit moment wordt er gewerkt aan een voorstel over de instelling van een bedrijfsvoeringsorganisatie voor de ICT. Hierbij wordt de businesscase geactualiseerd. Het is de verwachting dat de kosten hoger zullen uitpakken. Dit is (onder meer) het gevolg van een langer durende overgangsfase dan verwacht en een grotere hoeveelheid netwerkaccounts dan voorzien. Bij het voorstel tot instelling bedrijfsvoeringsorganisatie zal de raad ook een actualisatie van de financiën worden aangeboden.

TalentenMotivatieAnalyse (endogeen, incidenteel)

In 2014 is besloten een talentenmotivatieanalyse (TMA) op te laten stellen voor het gehele personeel en de kosten hiervan ten laste van de reserve gemeentepersoneel te brengen. De in 2014 betaalde kosten voor de TMA bedroegen € 51.700. Dit bedrag is dan ook in 2014 in mindering gebracht op de reserve. Het resterende bedrag (€ 143.300) wordt in 2015 besteed en opnieuw aan de reserve onttrokken.

PGB/cafetariamodel (endogeen, incidenteel)

Bij de invoering van het persoonsgebonden budget (PGB) besloot het college van B&W een deel van de uitgaven uit de reserve decentrale arbeidsvoorwaarden te onttrekken. Daarnaast is het evenals in 2014 mogelijk verlofuren via het cafetariamodel te verkopen. Ook deze kosten worden onttrokken aan de reserve decentrale arbeidsvoorwaarden. We verwachten dat de reserve (€ 107.137,90) in 2015 uit te putten.

Foto van de organisatie (endogeen, incidenteel)

Binnen de organisatie zijn alle personele knelpunten en kwetsbaarheden in beeld gebracht, zoals bij communicatie, verkeer & vervoer (parkeren) en juridische zaken. Oorzaken worden voor een deel verklaard door (langdurig) ziekteverzuim, eenpitters en onderbezetting. Als gevolg hiervan kunnen ambities en/of taken niet (volledig) worden uitgevoerd. Hierdoor ontstaan risico's. Om deze te voorkomen/beperken worden bijvoorbeeld taken anders georganiseerd, of ambities gefaseerd uitgewerkt. Dekking wordt voor een deel gevonden binnen bestaande (personeels-)budgetten. Zo worden bijvoorbeeld de formatieve gevolgen van de 3D-operatie volledig gedekt binnen de beschikbare budgetten. Daarom wordt voorgesteld om op basis van de foto voor 2015 knelpuntenbudget toe te kennen.

Taakstelling bezuiniging personeel (endogeen, structureel)

Bij het opstellen van de begroting 2013 is rekening gehouden met een taakstelling op de organisatie van € 1.228.000. Een deel van deze bezuiniging is nog niet gerealiseerd. In 2015 dient nog een bedrag van € 304.000 gevonden te worden. In de jaren 2016 en verder nog respectievelijk 229.000 en 205.300. De commercialisering van het sportcentrum levert een bijdrage in de realisatie van deze taakstelling. In de tweede halfjaarrapportage wordt nader ingegaan in de resterende taakstelling.

Huur Steenplaatsstraat (exogeen, structureel)

Sinds oktober 2014 maakt de DSW geen gebruik meer van de gemeentewerf. Op de kostenplaats zijn nog huuropbrengsten niet meer binnen komen.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Bedrijfsvoering</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
ICT-beheer	-224.310	-160.590	-36.950	3.650	56.190
TalentenMotivatatieAnalyse	-143.300				
Onttrekking aan de reserve					
gemeentepersoneel	143.300				
PGB/cafetariamodel	-107.140				
Onttrekking aan de reserve Decentrale arbeidsvoorwaarden	107.140				
Foto van de organisatie	-245.000				
Taakstelling bezuiniging personeel			-169.000	-169.000	-169.000
Huur Steenplaatsstraat	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000

Kapitaallasten investeringen en bespaarde rente (endogeen, incidenteel)

De doorrekening van de kapitaallasten vanuit de jaarrekening 2014 bedragen € 320.000 voordelig in 2015. In de begroting wordt echter al rekening gehouden met lagere kapitaallasten als gevolg uitstel van investeringen en is een stelpost opgenomen van € 500.000. Per saldo een nadeel van € 180.000. Gebleken is dat een aantal investeringen toch al in 2014 is afgesloten terwijl rekening was gehouden met een doorloop naar 2015.

Door een toename van de reserves en voorzieningen t.o.v. de primitieve programmabegroting 2015 wordt er een voordeel behaald op de bespaarde rente van € 183.730.

In de begroting 2015 is rekening gehouden met de rente over de boekwaarde van de Huis van de Stad. Vanaf 2017 is deze niet meer opgenomen. Dit wordt nu gecorrigeerd.

De grote toename van de kapitaallasten in 2019 hebben komen voor uit het investeringsplan 2015-2018 in de begroting 2015.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Kapitaallasten</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitaallasten investeringen	320.490	233.880	-124.330	-209.880	-961.340
Huis van de Stad			-209.400	-209.400	-209.400
Bespaarde rente	183.730	183.730	183.730	183.730	183.730
Stelpost	-500.000				

PARAGRAAF FINANCIERING

Rente exploitatie (exogeen, incidenteel)

In 2015 is de rente van kasgeldleningen op een zeer laag niveau gebleven. Ook de rente voor de langere termijn (kapitaalmarkt) blijft laag. Het lage renteniveau op de geldmarkt zal waarschijnlijk tot ver in 2015 worden gehandhaafd.

Opnieuw hebben wij in het eerste halfjaar 2015 optimaal gebruik gemaakt van de lage rente van korte termijnleningen en de kasgeldlimiet overschreden (binnen de hiervoor geldende regels). In het tweede halfjaar 2015 zal de maximale periode van de overschrijding van de kasgeldlimiet bereikt worden en zal een deel van de opgenomen kasgeldleningen worden omgezet in leningen voor de langere termijn. Op dat moment zullen we een nieuwe berekening maken van de financieringsbehoefte op de middellange en lange termijn. De doorrekening van de rente zal worden verwerkt in de 2^e halfjaarrapportage 2015.

PARAGRAAF GRONDBELEID

Vrijenban

In de grondexploitatie zijn de kosten voor het bouwrijp maken van deze kavel opgenomen. Zodra het bestemmingsplan in werking is getreden en de omgevingsvergunning bruikbaar is, kan gestart worden met deze werkzaamheden. Shell en KFC maken het terrein bouwrijp, waarvoor de gemeente een bijdrage betaalt. Naast het bouwrijp maken van de kavel omvatten de werkzaamheden ook het natuurcompensatieplan. Dit betekent dat natuur die verloren gaat door de bebouwde ontwikkeling weer te compenseren met nieuwe natuur en tevens kwaliteit toe te voegen aan het gebied. De financiële gevolgen zijn opgenomen in de herziene grondexploitatie.

TH-locatie

Zie beleidsproduct 68300 (bouwgrondexploitaties).

Te Werve West

Rijswijk Wonen is momenteel bezig met de implementatie van haar Ondernemingsplan. Dit betekent o.a. dat alle projecten tegen het licht worden gehouden. Voor de ontwikkeling van Te Werve is dit een zeker risico, omdat het nog niet duidelijk is en zo ja, op welk tijdstip Rijswijk Wonen de grond(en) zal afnemen. Deze afname is eerder met elkaar wel afgesproken. In de 2^e halfjaarrapportage wordt hierop teruggekomen.

Grondprijzenbrief 2015

In de vergadering van 24 maart 2015 heeft het college van B&W de geactualiseerde grondprijzenbrief 2015 vastgesteld analoog aan de huidige marktontwikkelingen. De grondprijzen zijn t.o.v. de vorige grondprijzenbrief 2012-2013 nauwelijks gewijzigd.

ONTWIKKELING INVESTERINGSKREDIETEN 2015

Verbreding Prinses Beatrixlaan

In het investeringskrediet voor de verbreding van de Beatrixlaan is € 57.000 excl. BTW opgenomen voor de realisatie van een kunstwerk. Dit bedrag dient op grond van de verordening Percentageregeling voor beeldende kunst gestort te worden in de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte. De storting in de reserve is conform BBV als een nadeel in de exploitatie verantwoord. Het investeringskrediet wordt met € 57.000 afgeraamd.

Ontsluitingsweg Stationskwartier

Het college van B&W heeft in 2012 ingestemd met de integrale aanpak Stationskwartier en een reeds door de raad beschikbaar gesteld krediet van € 200.000 hierin opgenomen. Uit de uitkomst van het onderzoek wijkontsluiting kwamen een drietal punten naar voren om te komen tot een integrale oplossing:

- De ontwikkeling van de brede school Stationskwartier
- De nieuwe ontwikkeling op het daarna vrijkomend terrein van de basisschool Piramide
- Mogelijk nieuwe ontwikkelingen op de Benedictuslocatie

De uitkomst hiervan is de situering van een ontsluitingsweg in één richting rondom de nieuwe brede school Stationskwartier. Bij de start van de bouwwerkzaamheden op de kavel werd geconstateerd dat een groot aantal leidingen (zowel riolering als gas) verouderd waren en aan vernieuwing toe zijn. Naar aanleiding van deze constatering is een nieuwe kostenraming gemaakt om tevens een verdeling in het budget aan te brengen tussen onderdelen/kosten die al vooruitlopend op de aanleg zijn meegenomen en kosten/werkzaamheden die in een latere fase aanbesteed kunnen worden. De totale kosten worden geraamd op € 588.500.

De dekking voor de te maken kosten is als volgt opgebouwd:

Subsidie Stadsgewest Haaglanden	€	100.000
Bijdrage projectontwikkelaar CBR	€	30.000
Krediet vervangingsinvestering	€	200.000
Reeds verwerkt in de begroting:	€	330.000
Bijdrage uit budget brede school	€	135.000
Bijdrage Lucas Fray BV	€	23.500
Bijdrage uit rioleringsfonds	€	100.000
Nog te realiseren bijdragen:	€	258.500

De bijdragen uit het budget van de brede school Stationskwartier, het rioleringsfonds en van Lucas Fray BV worden in de begrotingswijziging van deze halfjaarrapportage meegenomen.

Fietspad 't Haantje

De middelen voor fietspad 't Haantje bestaan deels uit eigen middelen en uit een subsidievoorschot vanuit de provincie voor de aanpassing van de kruising Jaagpad/ 't Haantje/ Lange Kleiweg. Dit project is in uitvoering. De raming moet neerwaarts worden bijgesteld. Dit gebeurt budgettair neutraal, zowel de lasten als de baten kunnen met € 192.210 worden verlaagd.

Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk

Het college heeft besloten het belanghebbenden parkeren uit te breiden. Als gevolg hiervan zijn extra borden geplaatst om het vergunningengebied en blauwe zoneplaatsen te markeren. De kosten hiervan zijn geraamd op € 80.000. In het kader van parkeren worden incidenteel fysieke aanpassingen gedaan zodat een aantal parkeervakken extra kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast zijn fysieke aanpassingen gedaan om parkeren op de stoep mogelijk te maken of juist te verhinderen. De kosten hiervoor zijn geraamd op € 20.000 en vormen een overschrijding van het eerder geraamde bedrag van € 80.000. De Raad wordt voorgesteld een krediet van € 100.000 beschikbaar te stellen. De jaarlijkse rente en afschrijvingslasten bedragen vanaf 2016 € 14.000.

Herstructurering bedrijventerrein PPP – Landtong

Het project Herstructurering bedrijventerrein PPP – Landtong wordt medio 2015 afgerond voor wat betreft de herinrichting van het openbaar gebied. De uitgifte van de kavels vindt plaats door het IPP en is afhankelijk van de vraag uit de markt. Zowel de begrote lasten als de begrote baten zijn naar beneden bijgesteld als gevolg van de eerdere aanpassing van het ontwikkelprogramma UHB.

De Investerings worden € 297.000 lager geraamd, de subsidieverwachting € 62.000 lager

Herhuisvesting Stanislascollege

Op 31 maart 2015 heeft het college besloten een bedrag van € 196.000 beschikbaar te stellen voor het verwijderen van asbest bij het Sint Stanislascollege. De raad wordt voorgesteld het reeds beschikbaar gestelde krediet voor lagere kapitaallasten als gevolg van het aframen van kredieten is de herhuisvesting van het Sint Stanislascollege te verhogen met € 196.000. De jaarlijkse rente en afschrijvingslasten bedragen vanaf 2016 € 12.740.

Herindeling binnensport accommodaties, aanpassing sporthal De Schilp

Voor het aanpassen van sporthal De Schilp als gevolg van het project Herindeling binnensport accommodaties bedragen de kosten € 35.000. Bij besluit van 28 april 2015 is dit bedrag door de raad beschikbaar gesteld. De begroting moet hierop worden aangepast. De jaarlijkse rente en afschrijvingslasten bedragen vanaf 2016 € 4.900.

Opwaarderen onderhoudsniveau landgoederenzone

De Van Vredenburgweg tussen de Schaapweg en Prinses Beatrixlaan is omgevormd tot een moderne parkweg. De werkzaamheden zijn in de afrondende fase. De totale projectkosten zijn momenteel nog niet inzichtelijk maar er wordt een overschrijding verwacht van € 110.000. Deze overschrijding komt doordat extra werkzaamheden zijn uitgevoerd, zoals de bestuurlijke wens om het fietspad tussen de Mare en de Presidentenbuurt op te pakken en het maken van een aansluiting van het voetpad. Daarnaast is er gedurende het werk tegen verschillende aspecten aangelopen die niet in de opdracht waren opgenomen. Zoals onder andere de aanpassing van de kruising Schaapweg, het vervangen van een duiker en het aanleggen van beschoeiing. De jaarlijkse rente en afschrijvingslasten bedragen vanaf 2016 € 9.900. De raad wordt voorgesteld dit extra krediet ter beschikking te stellen. Inmiddels is er extra bewaking ingesteld op andere civiele projecten om eventuele overschrijdingen te voorkomen.

Subsidie erfgoedlijnen

Voor drie onderhoudsprojecten is subsidie gevonden d.m.v. de Provinciale Erfgoedlijnen. Door gebruik te maken van deze subsidie wordt de kostprijs van de geplande activiteiten verlaagd. De projecten zijn:

- Jaagbruggen
- Park Cromvliet
- Park Hofrust

De hoogte van de subsidie is door de provincie vastgesteld op € 72.500. De totale projectkosten zijn begroot op € 175.000. Het netto aandeel wordt gedekt vanuit de onderhoudsinvesteringen.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel Structureel</i> <i>Kapitaallasten</i>				
	2015	2016	2017	2018	2019
Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk		-14.000	-13.600	-13.200	-12.800
Asbestverwijdering Stanislascollege		-12.740	-12.540	-12.350	-12.150
Aanpassing sporthal De Schilp		-4.900	-4.760	-4.620	-4.480
Opwaarderen onderhoudsniveau Landgoederenzone		-9.900	-9.680	-9.460	-9.240

De lagere lasten als gevolg van het aframen van kredieten zijn niet in het overzicht opgenomen, omdat in de begroting rekening is gehouden met een stelpost kapitaallasten. Hierin wordt al ingespeeld op de vertraagde uitvoering van investeringen en de effecten hiervan op de begroting.

RESERVES, VOORZIENINGEN EN VOORHEEN VOORZIENINGEN

RESERVES

Algemene reserve

De afkoopsom voor de bedien- en onderhoudskosten voor de nieuwe brug over het Rijn-Schiekanaal 'De Oversteek' bedraagt € 4.180.000 en wordt ten gunste van de algemene reserve gebracht.

Reserve realisatie kunst in de openbare ruimte

In het investeringskrediet voor verbreding van de Beatrixlaan is € 57.000 excl. BTW opgenomen voor de realisatie van een kunstwerk. Dit bedrag dient op grond van de verordening Percentageregeling voor beeldende kunst gestort te worden in de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte.

Bij de Brede School Muziekbuilt (De Melodie) wordt een kunstwerk gerealiseerd. In 2015 vindt de afronding plaats en dient de laatste termijn van € 10.840 excl. BTW aan de kunstenaar te worden betaald. Voor de dekking van dit bedrag wordt eenzelfde bedrag onttrokken aan de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte.

Voor de Brede School Stationskwartier wordt in 2015 een kunstwerk gerealiseerd voor een bedrag van in totaal € 42.000 excl. BTW. Voor de dekking van dit bedrag wordt eenzelfde bedrag onttrokken aan de reserve Realisatie kunst in de openbare ruimte.

Reserve (her)inrichten speel- en ontmoetingsplekken

Het restant van € 50.000 uit de reserve (her)inrichten speel- en ontmoetingsplekken wordt in 2015 benut voor het aanpakken van de speelplek in park De Driesprong en de speelplek Aletta Jacobsstraat.

Bestemmingsreserve onderzoekskosten Huis van de Stad

De reserve zal in 2015 volledig worden besteed aan het onderzoek om inzicht te krijgen in de mogelijkheden die het oude stadhuis heeft om onder meer bestuur en ambtelijke organisatie te huisvesten.

Reserve Vastgoed

Voor 2015 staat Van Vredenburgweg 985 en 987 (Landhuis De Voorde) evenals S.W. Churchillaan 277 op de lijst van te verkopen panden. Voor beide locaties is een openbare inschrijving gehouden. Dat heeft niet tot succes geleid. Voor deze locaties loopt nu een onderhands verkoopproces. In de 2^e halfjaarrapportage wordt eventueel het verkoopresultaat gemeld.

Reserve sociaal domein

Deze reserve zal in 2015 volledig worden aangewend in verband met lopende verplichtingen en de aanwending ten behoeve van de personele foto van het sociaal domein.

Reserve gemeente personeel

In 2014 is besloten een TalentenMotivatieAnalyse (TMA) op te laten stellen voor het gehele personeel en de kosten hiervan ten laste van de reserve gemeentepersoneel te brengen. De in 2014 betaalde kosten voor de TMA bedroegen € 51.700. Dit bedrag is dan ook in 2014 in mindering gebracht op de reserve. Het resterende bedrag (€ 143.300) wordt in 2015 besteed en opnieuw aan de reserve onttrokken.

Reserve decentrale arbeidsvoorwaarden

Bij de invoering van het persoonsgebonden budget (PGB) besloot het college van B&W een deel van de uitgaven uit de reserve decentrale arbeidsvoorwaarden te onttrekken. Daarnaast is het evenals in 2014 mogelijk verlofuren via het cafetariamodel te verkopen. Ook deze kosten worden onttrokken aan de reserve decentrale arbeidsvoorwaarden. We verwachten dat de reserve (€ 107.137,90) in 2015 uit te putten.

VOORZIENINGEN

Voorziening onderhoud welzijnsaccommodaties

Het bedrag van ca. € 689.681 dat in de voorziening MOP is opgenomen, wordt in 2015 conform meerjaren-planning besteed. Derhalve is het saldo nul op 31-12-2015.

In plaats van een jaarlijkse storting in de reserve lokalen bewegingsonderwijs, wordt jaarlijks een bedrag van € 12.000 gestort in de voorziening onderhoud welzijnsaccommodaties (MOP) voor het groot onderhoud van de gymnastiekaccommodaties aan de Dr. Poelslaan en de Beetslaan.

VOORHEEN VOORZIENINGEN

WIN VWS (RBN)

Zoals is aangegeven in de jaarrekening 2014 zal deze voorheen voorziening volledig worden aangewend in het jaar 2015 ten behoeve van onderzoek en herstructurering van de DSW

Participatiebudget, inburgering

Deze voorheen voorziening betreft de meeneemregeling van de oude financiering ten behoeve van participatie. Naar verwachting zal het volledige bedrag worden aangewend in 2015 ten behoeve van het doel waarvoor de subsidie verkregen is.

Wi cohort 2008 en Generaal Pardon

Het volledige saldo van beide voorheen voorzieningen zal in 2015 worden aangewend ter dekking van de incidentele noodzakelijke personele capaciteit die benodigd is voor de invoering van alle taken die zijn ondergebracht in het sociaal domein.

Impuls jeugdwerkloosheid RPA

Het volledige saldo van deze voorheen voorziening zal in 2015 worden aangewend ten behoeve van een eventuele afrekening met Den Haag en voor de verdere aanpak van jeugdwerkloosheid.

Uitvoering Generaal Pardon

Zoals is aangegeven in de jaarrekening 2014 zal het restant van deze voorheen voorziening volledig in het jaar 2015 worden ingezet ten behoeve van de schuldhulpverlening.

Onderwijsachterstandenbeleid OAB

Vanuit de rijksmiddelen komt een bedrag van € 644.632 beschikbaar. Dit bedrag wordt gestort in de VH voorziening. Conform de voorschriften dient het totale in 2015 beschikbare bedrag of uitgegeven te worden of anders te worden terugbetaald. Hierdoor bedraagt de onttrekking voor 2015 € 769.458. Het saldo op 31-12-2015 zal dus uitkomen op nul.

BWS gelden

Voor het opstellen van de woonvisie 2015 is een bedrag nodig van € 20.000. Dit bedrag wordt aan de VH voorziening onttrokken.

<i>Financiële gevolgen</i> <i>Product</i>	<i>Incidenteel</i> <i>Reserves en voorzieningen</i>	<i>Structureel</i>			
	2015	2016	2017	2018	2019
Algemene reserve storting	-4.180.000				
Reserve realisatie kunst in de openbare ruimte storting	-57.000				
Idem onttrekking	52.840				
Reserve speel- en ontmoetingsplekken onttrekking	50.000				
Bestemmingsreserve onderzoekskosten Huis van de Stad onttrekking	75.000				
Reserve Sociaal domein onttrekking	473.448				
Bestemmingsreserve gemeentepersoneel onttrekking	143.300				
Reserve decentrale arbeidsvoorwaarden onttrekking	107.140				

KADERNOTA 2016

Inleiding

De kadernota markeert de jaarlijkse start van de gemeentelijke sturingscyclus. Bij de kadernota stelt u de kaders vast waarbinnen de begroting voor het nieuwe jaar moet worden uitgewerkt.

In de kadernota wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd: de invloed van de loon- en prijsontwikkeling, ontwikkelingen in de inkomsten en onontkoombare knelpunten worden in kaart gebracht. De kadernota bepaalt het beginsaldo van de begroting 2016 en geeft de ruimte weer waar binnen de uitvoering van het collegeprogramma moet plaatsvinden.

Evenals voorgaande jaren is de meicirculaire niet in de kadernota verwerkt, omdat deze te laat verschijnt. Echter gelet op de grote negatieve effecten die verwacht worden, is ervoor gekozen middels een afzonderlijke informatiebrief de doorrekening van de circulaire vóór het kaderdebat aan uw raad voor te leggen.

De komende periode worden er bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt die moeten leiden tot een sluitende begroting. Een deel van het kaderstellende debat kan daarom pas plaatsvinden bij de behandeling van de begroting 2016.

Meer dan het in kaart brengen van de invloed van deze ontwikkelingen wordt in deze kadernota (nog) niet gedaan. Een sluitend meerjarenperspectief is aan de orde bij de begroting 2016.

Begrotingsrichtlijnen

Prijsstijging

Door het Centraal Plan Bureau wordt een inflatiepercentage voor 2016 geprognosticeerd van 1,20%. Deze prijsstijging van de materiële budgetten ten opzichte van de begroting 2015 wordt alleen toegekend indien dit afdoende wordt onderbouwd.

Subsidies aan derden

De subsidies worden jaarlijks geïndexeerd overeenkomstig de stijging of daling van het Consumenten Prijs Indexcijfer, gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De basis voor de indexatie is het voorafgaande jaar ten opzichte van het jaar waarin de raming van de subsidie plaatsvindt. De stijging over 2014 bedroeg 1,0%.

Gemeenschappelijke regelingen

In de colleges van alle Haaglandengemeenten is afgesproken dat voorafgaande aan een nieuwe begrotingscyclus gezamenlijke afspraken worden gemaakt over de financiële kaderstelling voor gemeenschappelijke regelingen. Er is gezamenlijk een kaderbrief vastgesteld (excl. Den Haag) en verstuurd naar de verschillende GR'en. Voor Rijswijk zijn dat VeiligheidsRegio Haaglanden, OmgevingsDienst Haaglanden, Stadsgewest Haaglanden, Avalex en de Dienst Sociale Werkvoorziening.

De kaders hebben betrekking op: indexering, taakstelling, risico's en weerstandcapaciteit, omgang met tekorten/overschotten, inzicht in toepassing en naleving financieel kader en tijdige inzending van stukken.

De indexering wordt gebaseerd op het Indexcijfer voor Materiële OverheidsConsumptie (IMOC) zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Planbureau. Voor 2016 wordt de prijsontwikkeling en daarmee de indexering ingeschat op 1,25%. Daarbij is echter aangegeven dat de gemeenten worden geconfronteerd met forse, nieuwe rijksbezuinigingen via het Gemeentefonds en met financiële risico's als gevolg van de decentralisaties in het sociaal domein (Participatiewet, AWBZ/WMO en Jeugdzorg). Bij de verwerking van deze bezuinigingen wordt ook een bijdrage van de GR'en verwacht.

Inmiddels heeft het merendeel van de gemeenschappelijke regelingen de conceptbegroting voor een zienswijze naar de gemeenteraden gestuurd. Wanneer deze ongewijzigd worden vastgesteld dient rekening gehouden te worden met een toename van de kosten met circa € 80.000.

Belasting(tarieven)

In het coalitieakkoord is aangegeven dat de onroerendzaakbelastingen jaarlijks worden aangepast aan de inflatie. Daarnaast is bepaald dat verhogingen van de onroerendzaakbelasting alleen worden doorgevoerd, als laatste middel, als dit noodzakelijk is voor de financiering van onvoorziene tekorten in het kader van de decentralisatie in het sociale domein of de grondexploitatie.

Vanuit de raadspresentatie 'Visie op financiën' is een aantal opdrachten geformuleerd om nader te onderzoeken. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Onroerendzaakbelasting
Het gebruikersdeel van de OZB op te heffen en alleen OZB op te leggen aan de eigenaren.
- Afvalstoffenheffing
Een andere verdeling toe te passen bij de afvalstoffenheffing tussen de verschillende categorieën huishoudens (éénpersoons, tweepersoons en drie- of meerpersoons).
- Vermakelijkhedenretributie
De wenselijkheid van de vermakelijkhedenretributie te heroverwegen.
- Kwijtschelding
De mogelijkheid om de kosten van kinderopvang te betrekken bij de inkomensstoets en de (on)mogelijkheden om kwijtschelding toe te passen op ondernemers.

De eerste drie onderwerpen komen terug in de kadernota, het laatste onderwerp wordt betrokken bij het opstellen van het armoedebeleid.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is in de voorjaarsnota berekend in prijzen 2015. De begroting 2016 en dus de kadernota wordt berekend in prijzen 2016. De hoogte van de algemene uitkering moet daarom worden aangepast aan de prijzen van 2015. Het Rijk hanteert voor de berekening van de algemene uitkering de indicator van de prijsmutatie van het bruto binnenlands product (BBP). Vooralsnog is uitgegaan ontwikkeling van de algemene uitkering op nul gesteld (zie loonontwikkeling gemeente hieronder).

Loonontwikkeling gemeente

Het principeakkoord voor de CAO voor gemeenteambtenaren loopt tot en met 31-12-2015. De loonkosten van het gemeentelijk personeel stijgen in 2016 vooralsnog niet. Door in de begroting eenzelfde inflatiepercentage te hanteren als waarmee de gemeentefondsbeheerders rekening houden, blijven de lasten van de gemeente én de baten vanuit het gemeentefonds in evenwicht.

Maximale huurverhoging woningen 2015

Ook in 2015 is een inkomensafhankelijke huurverhoging toegestaan. De inflatie over 2014 was 1,0%. Dit betekent per 1 juli 2015 een huurverhoging van maximaal:

2,5% (inflatie + 1,5%) voor huishoudinkomens tot € 34.229 (inkomensjaar 2013);

3,0% (inflatie + 2%) voor inkomens vanaf € 34.229 tot en met € 43.786 (inkomensjaar 2013);

5,0% (inflatie + 4,0%) voor inkomens boven de € 43.786 (inkomensjaar 2013).

Doorrekening van de uitgangspunten leidt tot de volgende bijstellingen:

(+ = voordelig; -/- = nadelig)

<i>Financiële gevolgen</i> Product	<i>Incidenteel</i>	<i>Structureel</i>		
	2016	2017	2018	2019
huren	26.410	26.410	26.410	26.410
leges en retributies	21.640	23.390	22.690	22.690
OZB	146.960	148.430	149.330	149.330
toeristenbelasting	2.280	2.280	2.280	2.280
hondenbelasting	1.710	1.710	1.710	1.710
parkeerinkomsten	6.290	6.290	6.290	6.290
Totaal inkomsten	205.290	208.510	208.710	208.710
Indexatie op de uitgaven				
subsidies	-94.460	-94.460	-94.460	-94.460
Gemeenschap. regelingen	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Totaal uitgaven	-174.460	-174.460	-174.460	-174.460
Saldo	30.830	34.050	34.250	34.250

Meicirculaire 2015

De meicirculaire wordt normaal gesproken niet verwerkt in de eerste halfjaarrapportage 2015, omdat deze pas begin juni beschikbaar komt. De meicirculaire geeft o.a. informatie over de herverdeel-effecten op het gebied van het gemeentefonds, BUIG en sociaal domein. Daarnaast zal ook het accres worden opgenomen. Op dit moment is nog geen betrouwbare inschatting te geven over de gevolgen van deze ontwikkelingen voor onze gemeente. Wel is duidelijk dat als gevolg van nieuwe verdeelmodellen binnen het sociaal domein, er flinke kortingen verwacht kunnen worden. Nu is nog onduidelijk op welke termijn dergelijke kortingen ingaan. Ook ten aanzien van herverdeling van het gemeentefonds over de gemeenten, komt Rijswijk er waarschijnlijk slecht uit. De raad wordt hierover door middel van een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Hierin wordt de berekening van de algemene uitkering (o.b.v. de meicirculaire) opgenomen, zodat deze informatie voor het kaderdebat beschikbaar is.

Bezuinigingen

Gelet op de verwachte tegenvallers in de meicirculaire, is gestart met het in beeld brengen van mogelijke bezuinigen. Er worden vergelijkingen gemaakt met andere gemeenten die wat betreft opbouw, sociale structuur, centrumfunctie, etc. overeenkomsten hebben met Rijswijk. Ook wordt er gekeken naar structurele onderuitputting en bestuurlijke politieke prioriteiten.

Dit resulteert in een advies over bezuinigings- en ombuigingsrichtingen en relevante bezuinigingsopties.

Gelet op de onzekere financiële situatie waarin de gemeente zich bevindt, wordt in de kadernota geen nieuw beleid opgevoerd. Afhankelijk van de effecten van de meicirculaire en resultaten van de begrotingsscan, vinden er afwegingen plaats. Bij de behandeling van de begroting 2016-2019 zal het college met voorstellen komen welke ruimte er voor nieuw beleid kan worden vrijgemaakt en hoe de kortingen vanuit het Rijk zullen worden opgevangen.

<i>Financiële gevolgen</i> Product	<i>Incidenteel</i>	<i>Structureel</i>		
	2016	2017	2018	2019
Meicirculaire	PM	PM	PM	PM

Uitwerking van de opdrachten vanuit de raadsinformatiebijeenkomst 'Visie op financiën'

Omschrijving:	Herberekening tarieven afvalstoffenheffing
Toelichting	Tijdens een presentatie aan de Raad is gebleken dat er vanuit de Raad behoefte bestaat aan een herberekening voor de afvalstoffenheffing, waarbij gekeken wordt naar een regelmatigere verdeling van de tarieven tussen de verschillende groepen huishoudens. Om tot een eerlijkere verdeling van lasten te komen, wordt voorgesteld om de huidige indeling in klasse gezinsgroottes (1, 2 en meerpersoonshuishoudens) te handhaven, maar het verschil tussen de groepen op het regionaal gemiddelde (trapsgewijs 15%) vast te stellen. Hierdoor zal de groep eenpersoons -en meerpersoonshuishoudens, ten nadele van de tweepersoonshuishoudens, er op vooruit gaan. Kwetsbare groepen worden niet getroffen door deze maatregel, aangezien zij nog steeds van kwijtschelding gebruik kunnen maken.
Wat willen we bereiken?	Een verdeling van de tarieven die meer recht doet aan de gezinssituatie van de heffingsplichtigen.
Wat doen we daarvoor?	Budgettair neutraal aanpassen van de tarieven.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel	Structureel				
			2016	2017	2018	2019
Herberekening tarieven afvalstoffenheffing			0	0	0	0

Programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Omschrijving:	Afschaffen vermakelijkhedenretributie
Toelichting	Vanwege de hoge administratieve lasten van deze heffing, onder andere door bezwaar- en beroepsprocedures, de relatief lage opbrengsten en het feit dat er slechts twee heffingsplichtigen zijn in Rijswijk, waarvan één gesubsidieerde instelling, wordt voorgesteld om de vermakelijkhedenretributie af te schaffen.
Wat willen we bereiken?	Gelet op de hoge uitvoeringskosten (geschatte ambtelijke inzet ca. 240 uur op jaarbasis) en de relatief lage opbrengsten willen we de administratieve lasten voor zowel de gemeente als heffingplichtigen verlagen.
Wat doen we daarvoor?	Aan de Raad wordt voorgesteld de verordening Vermakelijkhedenretributie met ingang van 1/1/2016 in te trekken.

Financiële gevolgen Product	Incidenteel	Structureel				
	Lokale heffingen		2016	2017	2018	2019
Afschaffen vermakelijkhedenretributie			-20.300	-20.300	-20.300	-20.300

Omschrijving:	Afschaffen OZB gebruik niet-woningen onder gelijktijdige verhoging van de opbrengsten van de OZB niet-woningen eigendom.
Toelichting	Door de leegstand in de niet-woningen wordt de lastendruk op de zittende eigenaren en gebruikers steeds hoger. Om ervoor te zorgen dat de gedeelde opbrengsten van de leegstand niet worden omgeslagen op alle zittende gebruikers en eigenaren, wordt voorgesteld de OZB niet-woningen voor het gebruik af te schaffen en de gedeelde opbrengsten hiervan te verhalen op de eigenaren van alle niet-woningen. Dit is onder voorbehoud van besluitvorming College.
Wat willen we bereiken?	De lasten voor onroerendezaakbelasting niet-woningen worden alleen bij de eigenaar van de niet-woning opgelegd, zodat de zittende gebruikers en eigenaren niet worden aangeslagen voor de leegstand van niet-woningen in de hele gemeente.
Wat doen we daarvoor?	De OZB voor de gebruikers van niet-woningen afschaffen en de gedeelde inkomsten verhalen op de eigenaar.

<i>Financiële gevolgen</i> Product	<i>Incidenteel</i> Lokale heffingen	<i>Structureel</i>			
		2016	2017	2018	2019
Afschaffen OZB gebruik niet-woningen		0	0	0	0

Bijlage financiële consequenties 1e halfjaarrapportage

+ = voordelig, - /- = nadelig

Omschrijving	2015 Saldo	2016 Saldo	2017 Saldo	2018 Saldo	2019 Saldo	Exogeen	Endogeen	Blz.
Beginstand meerjarenbegroting 2015-2018	51.370	1.383.780	1.323.140	123.590	123.590			
MUTATIES VOORJAARSNOTA								
Programmatotaal ontwikkelingen (excl. mutatie in de reserves)	129.810	-459.190	-273.690	-273.690	-273.690			
<u>Programma Algemeen Bestuur en Organisatie</u>								
Liquidatie Stadsgebied Haaglanden	338.430	90.580	90.580	90.580	90.580	v		7
Wachtgeldenuitvoeringen	-78.000	-72.000	-72.000	-72.000	-72.000	v		8
Aanschaf dienstkleeding	-35.000						v	8
<u>Programma Openbare Orde en Veiligheid</u>								
Bijdrage VRH	116.000					v		9
<u>Programma Verkeer en Vervoer</u>								
Onkruidbestrijding op verharding		PM	PM	PM	PM	v		10
Diverse parkeer- en verkeersvoorzieningen	-58.000						v	11
Subsidies parkeer- en verkeersvoorzieningen	22.000						v	11
Afkoop bediening en onderhoud brug 'De Oversteek'	4.180.000						v	11
Storting in de algemene reserve	-4.180.000						v	11
Beheerkosten brug 'De Oversteek'	-120.250	-120.250	-120.250	-120.250	-120.250		v	11
Parkeerregulering	-100.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000		v	11
Haven	-14.570	-14.570	-14.570	-14.570	-14.570	v		12
<u>Programma Economie en Werken</u>								
Bijdrage Urbanisator 2015	-50.000						v	13
Dividend Eneco	-320.000	-320.000	-320.000	-320.000	-320.000	v		14
<u>Programma Onderwijs</u>								
Onderhoud buitenkant gymnastieklokalen	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000	-36.000	v		15
Storting voorziening MOP	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	-12.000	v		15
Vervallen jaarlijkse storting reserve lokale bewegingsonderwijs	48.000	48.000	48.000	48.000	48.000	v		15
Onderwijsleerpakket Elsenburgschool	-14.560					v		15
Uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair J.H. Snijdersschool		-14.000				v		15
Vervangende huisvesting brede school	49.710	49.710	49.710	49.710	49.710		v	15
Uitbreiding uren school maatschappelijk werk	-6.760	-6.760	-6.760	-6.760	-6.760	v		16
<u>Programma Sport, Cultuur en Recreatie</u>								
Herindeling binnensportaccommodaties	10.650	18.100	20.600	20.600	20.600		v	17
Commercialisering Sportcentrum De Schilp	0	0	169.000	169.000	169.000		v	18
Kunstwerk De Melodie	-10.840						v	19
Onttrekking reserve realisatie kunst	10.840						v	19
Kunstwerk Stationskwartier	-42.000						v	19
Onttrekking reserve realisatie kunst	42.000						v	19
Storting reserve realisatie kunst	-57.000						v	20
Speelplekken	-50.000						v	20
Onttrekken reserve speel- en ontmoetingsplekken	50.000						v	20
<u>Programma Sociaal Domein</u>								
Verrekening van de JGZ-ZHw	72.660					v		22
Transitie sociaal domein	-473.450						v	22
Onttrekking reserve sociaal domein	473.450						v	22
<u>Programma Wonen en Leven</u>								
Afbouw subsidie milieuzone	PM	PM	PM	PM	PM		v	25
Baten vergunningen bouwleges	374.500					v		25
Kosten sloop TH-locatie	-750.000						v	26
Activering sloop TH-locatie	750.000						v	26
Huis van de stad	-75.000							26
Onttrekking bestemmingsreserve Huis van de stad	75.000							26
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-108.500	387.600	477.600	898.600	898.600			
Algemene uitkering (sept.en dec.circulaire)	-9.000	502.000	592.000	1.013.000	1.013.000	v		27
Dividend BNG	-114.400	-114.400	-114.400	-114.400	-114.400	v		28
Verkoop grond Delftweg 34	5.000						v	28
Verkoop grond Van Vredenburgweg 122	9.900						v	28
Bedrijfsvoering	-557.310	-248.590	-293.950	-253.350	-200.810			
ICT-beheer	-224.310	-160.590	-36.950	3.650	56.190		v	32
Talentedoelstelling	-143.300						v	32
Onttrekking bestemmingsreserve gemeentepersoneel	143.300						v	32
Persoonsgebonden budget	-107.140						v	32
Onttrekking reserve decentrale arbeidsvoorwaarden	107.140						v	32
Foto van de organisatie	-245.000						v	32
Taakstelling bezuiniging personeel			-169.000	-169.000	-169.000		v	32
Huur Steenplaatsstraat	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000	v		33

Omschrijving	2015 Saldo	2016 Saldo	2017 Saldo	2018 Saldo	2019 Saldo	Exogeen	Endogeen	Blz.
Doorwerking jaarrekening 2014	4.220	417.610	-150.000	-235.550	-987.010			
Kapitaallasten investeringen	320.490	233.880	-124.330	-209.880	-961.340		v	33
Stadhuislocatie			-209.400	-209.400	-209.400		v	33
Bespaarde rente	183.730	183.730	183.730	183.730	183.730		v	33
Stelpost	-500.000						v	33
Kapitaallasten	0	-41.540	-40.580	-39.630	-38.670			
Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk		-14.000	-13.600	-13.200	-12.800		v	36
Asbestverwijdering Stanislascollege		-12.740	-12.540	-12.350	-12.150		v	37
Aanpassing sporthal De Schilp		-4.900	-4.760	-4.620	-4.480		v	37
Opwaarderen onderhoudsniveau landgoederenzone		-9.900	-9.680	-9.460	-9.240		v	37
Mutaties reserves	0	0	0	0	0			
Storting in de algemene reserve	-4.180.000							38
Onttrekking reserve realisatie kunst	10.840							38
Onttrekking reserve realisatie kunst	42.000							38
Storting reserve realisatie kunst	-57.000							38
Onttrekken reserve speel- en ontmoetingsplekken	50.000							38
Onttrekking reserve sociaal domein	473.450							38
Onttrekking bestemmingsreserve gemeentepersoneel	143.300							38
Onttrekking reserve decentrale arbeidsvoorwaarden	107.140							38
Onttrekking bestemmingsreserve Huis van de stad	75.000							38
Correctie Omwille van de leesbaarheid zijn de mutaties in de reserves opgenomen bij de programma's en paragrafen.	3.335.270							
TOTAAL VOORJAARSNOTA 2015	-531.780	55.890	-280.620	96.380	-601.580			
EXOGEEN	256.300	-37.150	66.850	487.850	487.850			
ENDOGEEN	-788.080	93.040	-347.470	-391.470	-1.089.430			
TOTAAL VOORJAARSNOTA 2015	-531.780	55.890	-280.620	96.380	-601.580			
TOTAALSTAND NA VOORJAARSNOTA 2014	-480.410	1.439.670	1.042.520	219.970	-477.990			
KADERNOTA 2016								
Aanpassing begroting cf. begrotingsrichtlijnen	0	30.830	34.050	34.250	34.250			
Huren		26.410	26.410	26.410	26.410			43
Leges en retributies		21.640	23.390	22.690	22.690			43
OZB		146.960	148.430	149.330	149.330			43
Toeristenbelasting		2.280	2.280	2.280	2.280			43
Hondenbelasting		1.710	1.710	1.710	1.710			43
Parkeerinkomsten		6.290	6.290	6.290	6.290			43
Subsidies		-94.460	-94.460	-94.460	-94.460			42
Gemeenschappelijke regelingen		-80.000	-80.000	-80.000	-80.000			42
Afschaffen vermakelijkhedenretributie		-20.300	-20.300	-20.300	-20.300			45
TOTAAL KADERNOTA	0	10.530	13.750	13.950	13.950			
TOTAALSTAND NA VOORJAARS EN KADERNOTA 2014	-480.410	1.450.200	1.056.270	233.920	-464.040			

BESLUIT

De gemeenteraad van Rijswijk,
 Bijeen in openbare vergadering op 7 juli 2015
 Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders
 d.d. 19 mei 2015, nr. 15-024

BESLUIT:

- de voorjaarsnota 2015 vast te stellen;
- de kadernota 2016 vast te stellen;
- Met ingang van 2016 de legesverordening aan te passen op de onderdelen:
 - afvalstoffenheffing;
 - gemakkelijkhedenretributie;
 - OZB gebruik niet-woningen
- de wijziging no. 1 van de programmabegroting 2015 vast te stellen;
- de volgende wijzigingen in de investeringskredieten vast te stellen:

• Verbreding Prinses Beatrixlaan Het verlagen van het krediet	U	€	-57.000
• Ontsluitingsweg Stationskwartier Het verhogen van het krediet	U	€	258.500
• Het verhogen van het krediet	I	€	258.500
• Fietspad 't Haantje Het verlagen van het krediet	U	€	-192.210
• Het verlagen van het krediet	I	€	-192.210
• Parkeerregulering Cromvliet en Oud-Rijswijk Het beschikbaar stellen van een krediet	U	€	100.000
• Herstructurering bedrijventerrein PPP – Landtong Het verlagen van het krediet	U	€	-297.000
• Het verlagen van het krediet	I	€	-62.000
• Herhuisvesting Stanislascollege Het verhogen van het krediet	U	€	196.000
• Opwaarderen onderhoudsniveau landgoederenzone Het verhogen van het krediet	U	€	110.000
• De restauratie van twee Jaagbruggen langs Het Jaagpad Het verhogen van het krediet	I	€	20.000
• Het herstel van park Cromvliet en park Hofrust Het verhogen van het krediet	I	€	52.500

- de volgende toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vast te stellen:

• Toevoeging aan de algemene reserve	U	€	-4.180.000
• Toevoeging aan de reserve realisatie kunst	U	€	-57.000
• Onttrekking aan de reserve realisatie kunst	I	€	10.840
• Onttrekking aan de reserve realisatie kunst	I	€	42.000
• Onttrekking aan de reserve speel- en ontmoetingsplekken	I	€	50.000
• Onttrekking aan de bestemmingsreserve onderzoekskosten			
• Huis van de Stad	I	€	75.000
• Onttrekking aan de reserve sociaal domein	I	€	473.450
• Onttrekking aan de bestemmingsreserve gemeentepersoneel	I	€	143.300
• Onttrekking aan de reserve decentrale arbeidsvoorwaarden	I	€	107.140

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 7 juli 2015

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

drs. M.J. Bezuijen